

KURUMLAR VERGİSİ BEYANI İSTİSNA VE İNDİRİMLER

SEDAT ÇİRTLİK
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-a)

► İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI

- ▶ Kazancın elde edildiği kurumun tam mükellefiyete tabi olması gerekmektedir.
- ▶ Elde edilen kazançlar:
 - ▶ 1) Sermayeye katılımdan elde edilenler
 - ▶ 2) Kara katılma imkanı veren kurucu senetleri ile diğer intifa senetlerinden elde edilen kar payları

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-a)

► İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI

- ▶ 3) Girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarından elde edilen kar payları, katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ile katılma paylarının VUK'un 279 uncu maddesi kapsamında değerlendirilmesinden kaynaklanan değer artış kazançları
- ▶ 4) Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kar payları

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-a)

► İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI

- ▶ 5)Diğer yatırım fonu katılma paylarından elde edilen kar payları, katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ile katılma paylarının VUK'un 279 uncu maddesi kapsamında değerlenmesinden kaynaklanan değer artış kazançları (İstisna, 15.07.2023 tarihinden önce iktisap edilen yatırım fonu katılma payları için söz konusu olacaktır.)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-a)

- **İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ (Portföyünde yabancı para birimi cinsinden varlık ve altın ile diğer kıymetli madenler ve bunlara dayalı sermaye piyasası araçları bulunan yatırım fonlarından elde edilen kazançlar hariç)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-a)

► İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI (İSTİSNAYA TABİ OLMAYAN)

- ▶ 1) Girişim sermayesi yatırım fonları haricindeki diğer yatırım fonlarından elde edilenler (15.07.2023'ten itibaren iktisap edilenler)
- ▶ 2) Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları haricindeki yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen kar payları

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- ▶ **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ İŞtirak edilen kurum, kanuni ve iş merkezi Tőrkiye'de bulunmayan anonim ve limited Şirket niteliğinde Şirket olmalıdır (İstisna uygulamalarının tamamında bu Őart söz konusudur)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ İŞTİRAK EDİLEN KURUMUN ÖDENMİŐ SERMAYESİNİN EN AZ %10'UNA SAHİP OLUNMASI DURUMUNDA
- ▶ -Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla iştirak payının kesintisiz olarak en az bir yıl süreyle elde tutulması
- ▶ -En az % 15 oranında vergi yükü taşıması
- ▶ -Elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ İŞtirak edilen Şirketin esas faaliyet konusu,
- ▶ -finansal kiralama dahil finansman temini veya
- ▶ -sigorta hizmetlerinin sunulması ya da
- ▶ -menkul kıymet yatırımı olması halinde
- ▶ % 15 oranı yerine Tũrkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranı (2023 yılı için % 25) geçerli olacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ Vergi Yüğü = Vergiler / (KarŐılıklar dahil dağıtılabilir kurum kazancı + vergiler) formülüyle hesaplanacaktır.
- ▶ (Vergiler, kanuni veya iş merkezinin bulunduğu ülkede ilgili dönemde tahakkuk eden ve kar payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil olmak üzere toplam gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergiyi ifade etmektedir)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ Vergi yükü ile ilgili ülkede uygulanan gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergi oranı farklıdır, karıştırmamalıdır.
- ▶ Hangi hesap döneminin kazancı dağıtılacaksa o hesap döneminin vergi yükü hesaplanacaktır.
- ▶ Yurt dışındaki şirket 2023 yılında 2021 hesap dönemi kazancını dağıtmıősa vergi yükü hesabında 2021 hesap dönemi beyanından hareket edilecektir. Elde edilen kazanç ise doğal olarak 2023 hesap dönemi kazancı olacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ İŞTİRAK EDİLEN KURUMUN ÖDENMİŐ SERMAYESİNİN EN AZ %50'SİNE SAHİP OLUNMASI DURUMUNDA
- ▶ Kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi yeterlidir. (01.01.2023 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanacaktır)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-b)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ Yurt dışındaki inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerin yapılabilmesi için ilgili ũlke mevzuatına göre ayrı bir Şirket kurulmasının zorunlu olduğu durumlarda,
- ▶ -özel amaç için kurulduğunun ana sözleŐmelerinde belirtilmesi ve
- ▶ -fiilen bu amaç dışında faaliyetinin bulunmaması Şartıyla,
- ▶ söz konusu Şirketlere iştirak edilmesinden elde edilen kazançlar için yukarıdaki Şartlar aranmaz.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-g)

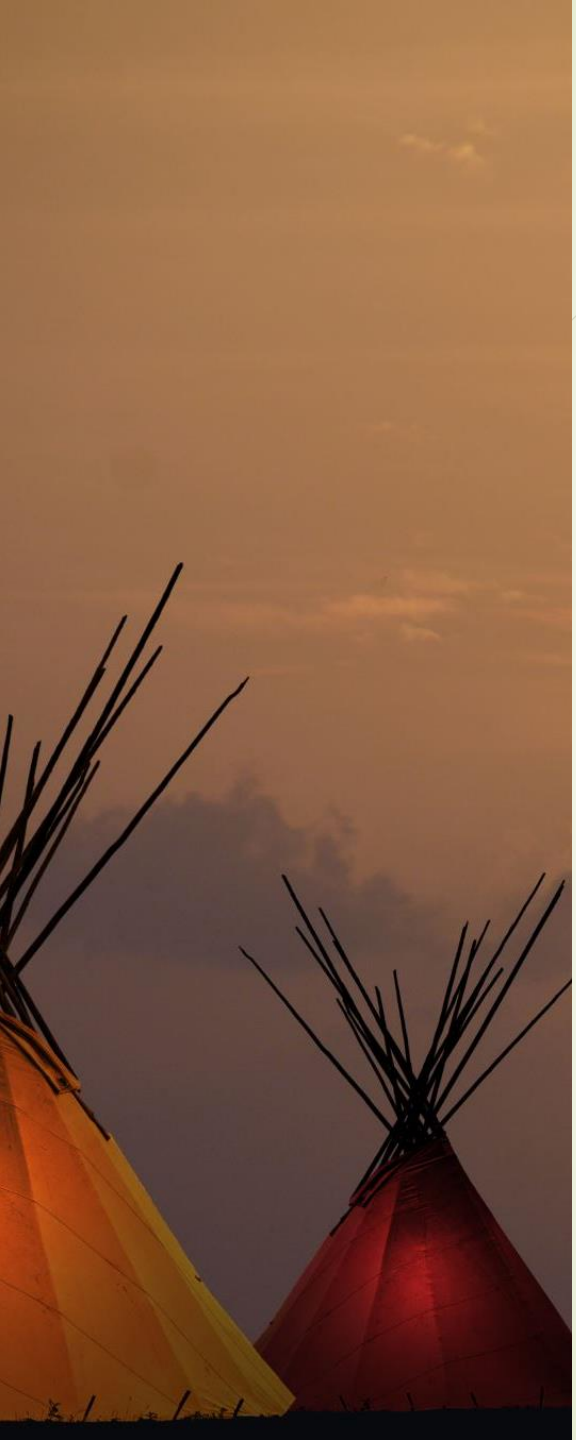
- **YURT DIŞI ŐUBE KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ -Kazançların, doğduğu ũlke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergi yũkũ taşıması gerekmektedir.
- ▶ -Kazançların elde edildiği hesap dŕnemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar Tũrkiye'ye transfer edilmesi gerekir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-g)

- **YURT DIŞI ŐUBE KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ Ana faaliyet konusu finansal kiralama dahil finansman temini, sigorta hizmetlerinin sunulması veya menkul kıymet yatırımı olan kurumlarda, bu kazançların doğduğu Őlke vergi kanunları uyarınca en az TŐrkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında (2023 hesap dönemi için % 25) gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergi yŐkŐ taşıması gerekmektedir.
- ▶ Vergi yŐkŐ, yurt dışı iştirak kazançları istisnası gibi hesaplanacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-c)

- **YURT DIŞI İŞTİRAK SATIŞ KAZANÇLARI İSTİSNASI**
- ▶ Tam mükellefiyete tabi anonim Şirketler yararlanır.
- ▶ 1) Yurt dışı iŐtiraklerinin anonim veya limited Şirket niteliğinde olması gerekmektedir.
- ▶ 2) Kazancın elde edildiği tarih itibarıyla
- ▶ -Aralıksız olarak en az bir yıl sũreyle nakit varlıklar dışında kalan aktif toplamının % 75 veya daha fazlasının yurt dışı iştirak hisselerinden oluşması
- ▶ -Yurt dışı iŐtiraklerinin her birinin sermayesine en az %10 oranında iştirak edilmesi, gerekmektedir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-c)

► YURT DIŞI İŞTİRAK SATIŞ KAZANÇLARI İSTİSNASI

- Nakit ve benzeri varlıklar;
- -Şirketin kasasında veya bankada bulunan nakit varlıklar
- -Şirket tarafından alınan çekler
- -Altın
- -Devlet tahvili, hazine bonosu, BİAŐ'da işlem gören hisse senetleri, tahvil ve bonolar
- SatıŐa konu iştirak hisselerinin, elden çıkarma tarihi itibarıyla en az iki tam yıl (730 gün) süreyle aktifte tutulmuŐ olması, gerekmektedir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-c)

► YURT DIŞI İŞTİRAK SATIŞ KAZANÇLARI İSTİSNASI

- % 75'in hesabına % 10'un altındaki paylar dahil edilmemekle birlikte paylar söz konusu oranı aşarsa % 10'un altındaki payların satışı da iki tam yıl süreyle aktifte kalması şartıyla istisnadan yararlanabilecektir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-ç)

► EMİSYON PRİMİ İSTİSNASI

- Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları payların itibari değeri aşan kısmı kurumlar vergisinden istisnadır.
- Bu istisna, başka şirketlere ait hisse senetlerinin elden çıkarılmasından sağlanan kazançları kapsamamaktadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-d)

- **YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARININ İSTİSNASI**
- ▶ Türkiye'de kurulu aşağıdaki yatırım fon ve ortaklıklarının kazançları istisnaya tabidir:
- ▶ 1) Menkul kıymetler yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları
- ▶ 2) Portföyü Türkiye'de kurulu borsalarda işlem gören altın ve kıymetli madenlere dayalı yatırım fonları veya ortaklıklarının portföy işletmeciliğinden doğan kazançları
- ▶ 3) Girişim sermayesi yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-d)

- **YATIRIM FON VE ORTAKLIKLARININ İSTİSNASI**
- ▶ 4) Gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları
- ▶ Esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançları hariç (2023 dönemi kurum kazançlarına uygulanmak üzere)
- ▶ 5) Emeklilik yatırım fonlarının kazançları
- ▶ 6) Konut finansmanı fonları ile varlık finansmanı fonlarının kazançları

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5 / 1 - e)

- ▶ **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ Tüm kurumlar vergisi mükellefleri yararlanır.
- ▶ Taşınmaz satışından elde edilen kazancın % 50'si istisnaya tabidir.
- ▶ Söz konusu istisna, 15.07.2023 tarihinden itibaren iktisap edilen taşınmazlar açısından geçerli değildir. Söz konusu tarihten önce iktisap edilen taşınmazlarda ise elde edilen satış kazancının % 25'lik kısmı istisnaya tabidir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-e)

- **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ İştirak hisseleri, kurucu senetleri, intifa senetleri, rüçhan hakları ve yatırım fonlarının (5/1-a maddesindeki istisnanın kaynağı) katılma paylarının satışından elde edilen kazancın %75'i istisnaya tabidir.
- ▶ Yukarıdaki varlıkların en az iki tam yıl süreyle kurumun aktifinde yer alması gerekmektedir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5 / 1 - e)

- ▶ **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ İki tam yıl süreyle aktifte kalma şartıyla;
- ▶ -15.07.2023 tarihinden önce yapılan taşınmaz satışlarında satış kazancının %50'si istisna
- ▶ -15.07.2023 tarihinden itibaren yapılan taşınmaz satışlarında satış kazancının %25'i istisna
- ▶ 15.07.2023 tarihinden itibaren iktisap edilen taşınmazlarda, istisna uygulaması kaldırılmıştır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-e)

- ▶ **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ -İstisnaya konu varlıkların iki tam yıl süre (730 gün) ile aktifte bulunması gerekir. (Örneğin 06.06.2021'de iktisap edilen taşınmaz veya iştirak hissesinin 06.06.2023'ten önce satılmaması gerekir)
- ▶ -Bedelsiz olarak iktisap edilen hisse senetlerinde eski hisse senetlerinin iktisap tarihi esas alınır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5 / 1 - e)

- **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ -İstisna satışın yapıldığı dönemde uygulanır (ister peşin, ister vadeli satılsın).
- ▶ -İstisnadan kısmen yararlanılması halinde, yararlanılmayan kazanç tutarı için sonraki yıllarda yararlanma söz konusu olmaz.
- ▶ -Satış bedelinin iki yıl içinde tahsil edilemeyen kısmına isabet eden istisna tutarı için zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası ve gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

İSTİSNALAR
(KVK MADDE
5 / 1 - e)

- ▶ **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ -Para karşılığı olmaksızın devir ve temlik, trampa istisnadan yararlanamaz.
- ▶ -Mevcut borçlar karşılığında rızaen veya icra yoluyla devir ile kamulaştırma işlemleri istisna kapsamındadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5 / 1 - e)

- **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ Fon hesabına alınma işleminin, satışın yapıldığı yılı izleyen hesap döneminin başından itibaren kazancın beyan edildiği döneme ait kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir. Kazancın tamamının fon hesabına alınma şartı bulunmayıp, sadece istisnadan yararlanan kazanç kısmının (% 75, 50 veya 25) alınması yeterlidir. Örneğin iştirak hissesi satışında 1.000.000 TL kazanç elde edilirse 750.000 TL istisna olup bu tutarın fona alınması yeterlidir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-e)

- ▶ **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ İstisnadan geçici vergi dönemleri itibarıyla da yararlanılması mümkün olup kazancın fon hesabına alınmaması durumunda, geçici vergi dönemleri itibarıyla da zamanında tahakkuk etmeyen vergilerden kaynaklanan vergi ziyası cezası ve gecikme faizi aranması söz konusudur. Örneğin III. Geçici Vergilendirme döneminde 500.000 TL istisnadan yararlanılmışsa bu tutarın daha sonra fona alınmaması durumunda cezalı tarhiyat söz konusudur.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5 / 1 - e)

- **TAŞINMAZ VE İŞTİRAK SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI**
- ▶ -Fon hesabına alınan kazanç tutarının sermayeye ilave dışında beş yıl içinde (satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar), fon hesabında yer almazsa, zamanında tahakkuk etmeyen vergilerden kaynaklanan vergi ziyayı cezası ve gecikme faizi aranması söz konusudur.
- ▶ -Taşınmaz veya menkul kıymet ticareti ile uğraşanların bu amaçla ellerinde bulundurdukları kıymetlerin satışından elde edilen kazançta istisna uygulanmaz.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-f)

- ▶ **FİNANS KURUMLARINA OLAN BORÇLARA KARŞILIK SATIŞLARDA İSTİSNA**
- ▶ Kurumların (kefil olan ve ipotek verenler dahil);
- ▶ -Bankalar, finansal kiralama veya finansman şirketlerine borçları nedeniyle kanuni takibe alınma veya
- ▶ -TMSF'ye borçlu durumda olma nedeniyle
- ▶ sahibi oldukları taşınmaz, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının, bu borçlara karşılık banka, finansal kiralama veya finansman şirketleri ve TMSF'ye devri gerekir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-f)

- ▶ **FİNANS KURUMLARINA OLAN BORÇLARA KARŞILIK SATIŞLARDA İSTİSNA**
- ▶ Devirden sağlanan hasılatın bu borçların tasfiyesinde kullanılan kısmına isabet eden kazançların tamamı istisnadır.
- ▶ Örneğin anapara ve faiz dahil bankaya 3.000.000 TL tutarındaki borç nedeniyle 5.000.000 TL'ye devredilen bir taşınmazdan 2.000.000 TL kazanç elde edilirse yararlanılacak istisna tutarı $((3.000.000 / 5.000.000) \times 2.000.000 =)$ 1.600.000 TL olmaktadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-f)

- ▶ **FİNANS KURUMLARINA OLAN BORÇLARA KARŞILIK SATIŞLARDA İSTİSNA**
- ▶ Bu istisna ile taşınmaz ve iştirak hissesi satış kazancından (5/1-e) aynı anda yararlanılamaz. İstisna hakkını serbestçe belirleme söz konusudur.
- ▶ Bankalar, finansal kiralama veya finansman şirketlerinin kanuni takibe alınmış alacakları nedeniyle iktisap ettikleri
- ▶ -taşınmazların satışından doğan kazançların % 50'si
- ▶ -iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının satışından doğan kazançların % 75'i
- ▶ kurumlar vergisinden istisnadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-h)

- **İNŞAAT, ONARIM, MONTAJ İŞLERİ İLE TEKNİK HİZMETLERDE İSTİSNA**
- ▶ Yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye’de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlar kurumlar vergisinden istisnadır.
- ▶ Kurumların yurt dışında bir inşaat, onarım ve montaj işi varsa buna bağlı teknik hizmetler ister Türkiye’de ister yurt dışında yapılsın istisnadan yararlanılabilecektir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE

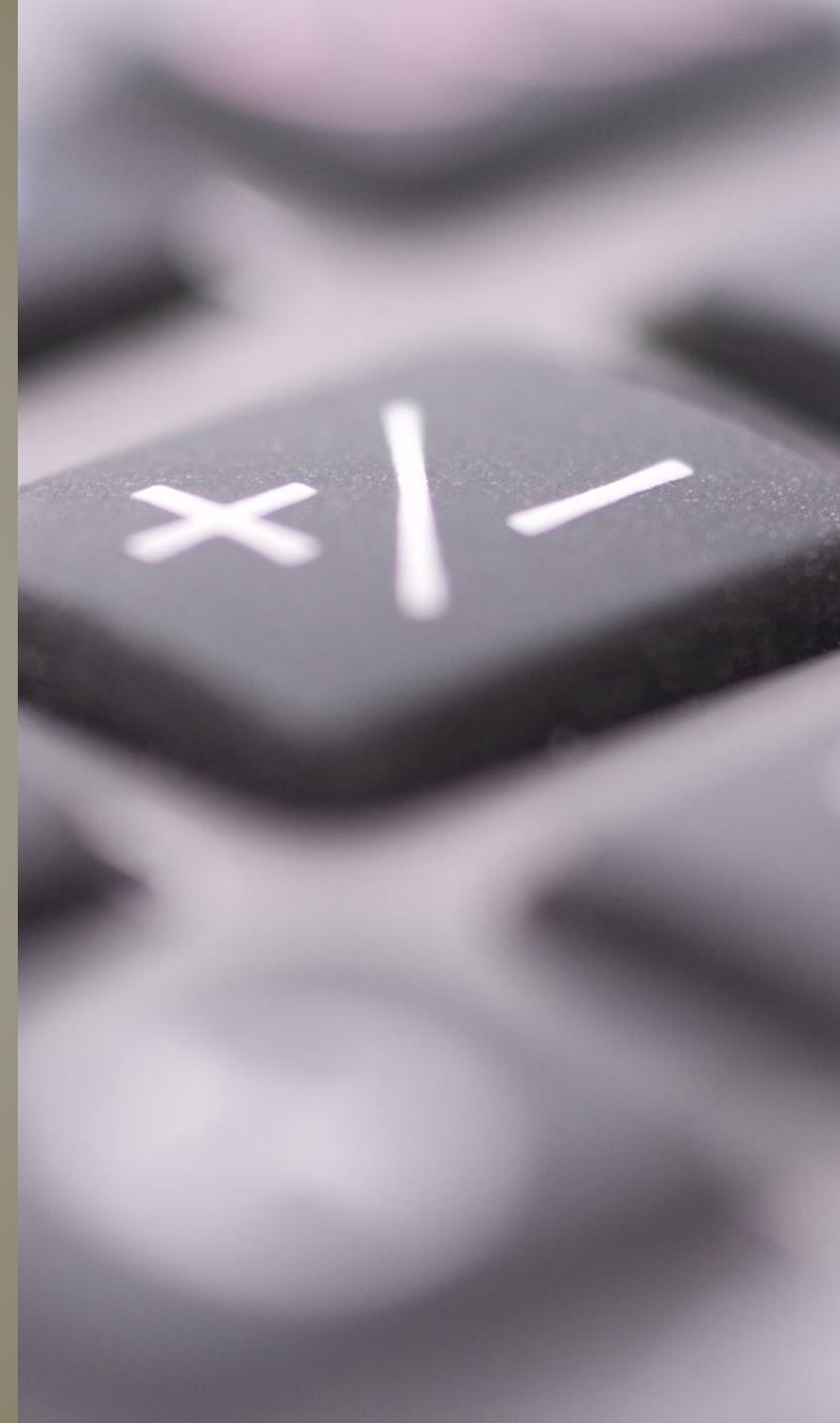
5/1-h)

- ▶ **İNŞAAT, ONARIM, MONTAJ İŞLERİ İLE TEKNİK HİZMETLERDE İSTİSNA**
- ▶ Kurumların yurt dışında inşaat, onarım ve montaj işinin bulunmaması durumunda teknik hizmetlerin söz konusu istisnadan yararlanabilmesi için yurt dışında bir işyeri veya daimi temsilci aracılığıyla yapılması gerekir. Aksi takdirde hizmet ihracı olarak değerlendirilir.
- ▶ Geçici vergi matrahının tespitinde de dikkate alınacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-1)

- ▶ **EĞİTİM VE DİĞER TESİSLERDE İSTİSNA**
- ▶ Beş hesap dönemi itibarıyla istisnaya tabi kazançlar:
- ▶ -Okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okulları
- ▶ -Özel kreş ve gündüz bakımevleri
- ▶ -Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflara veya kamu yararına çalışan derneklere bağlı rehabilitasyon merkezlerinin işletilmesinde elde edilenlerdir.
- ▶ İstisna; okulların, kreş ve gündüz bakımevlerinin ve rehabilitasyon merkezlerinin faaliyete geçtiği hesap döneminden itibaren başlar.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-1)

- ▶ **EĞİTİM VE DİĞER TESİSLERDE İSTİSNA**
- ▶ İstisnadan yararlanacak faaliyetler:
- ▶ -Okul, kreş, gündüz bakımevi ve rehabilitasyon merkezinin bünyesinde verilen ve ücrete dahil olan yemek ve konaklama hizmetleri (yemek hizmeti dışarıdan alınabilir)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-1)

- **EĞİTİM VE DİĞER TESİSLERDE İSTİSNA**
- İstisnadan yararlanamayacak olan faaliyetler:
- -Okul, kreş, gündüz bakımevi ve rehabilitasyon merkezlerinde yer alan büfe, kantin, kafeterya, kitap satış yeri gibi tesislerin gerek bizzat işletilmesinden gerekse kiraya verilmesinden elde edilen kazançlar
- -Dershaneler, özel öğretim kurumları (bilgisayar, sürücü, bale, dans, mankenlik, spor kursları gibi), öğrenci etüt eğitim merkezlerinin işletilmesinden elde edilen kazançlar

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-1)

- **EĞİTİM VE DİĞER TESİSLERDE İSTİSNA**
- ▶ İşletilen bu tesislere ilave olarak yenisinin açılması durumunda, kazanç istisnasından her bir birim bazında beş yıllık süreyle yararlanılabilecektir.
- ▶ Mevcut tesislerin kapasitesinin genişletilmesi veya başka bir binaya taşınması durumunda yeni bir birim oluşmayacaktır.
- ▶ Bu istisnadan yararlanan işletmelerin başka bir kuruma devredilmesi halinde, devralan kurum istisnadan faydalanılmayan dönem kadar yararlanacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-İ)

- **KOOPERATİFLERDE RİSTURN İSTİSNASI**
- ▶ İstisnaya tabi olanlar:
- ▶ -Kooperatif ortaklarının yönetim gideri karşılığı olarak ödedikleri paralardan harcanmayarak iade edilen (nakden veya hesaben) kısımlar
- ▶ -Tüketim kooperatiflerinin, ortaklarının kişisel ve ailevi gıda ve giyecek ihtiyaçlarını karşılamak için satın aldıkları malların değerine göre hesapladıkları risturnlar
- ▶ Bu düzenlemeler, 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununa göre kurulan Birliklerin üyeleri ile yaptıkları işlemler hakkında da geçerlidir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-j)

- ▶ **SAT-KİRALA-GERİ AL KAPSAMINDA KAZANÇ İSTİSNASI**
- ▶ İstisnadan yararlanacak olanlar:
- ▶ -6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla taşınır ve taşınmaz mallarını finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devreden kurumlar vergisi mükellefleri
- ▶ -Bu varlıkları devraldıkları kurumlara kira süresi sonunda devreden finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları
- ▶ Kurumların tam ve dar mükellefiyete tabi olmasının istisna uygulamasında önemi bulunmamaktadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-j)

► SAT-KİRALA-GERİ AL KAPSAMINDA KAZANÇ İSTİSNASI

- ▶ İstisna uygulamasına konu olacak iktisadi kıymetler:
- ▶ -Taşınmazlar (KVK 5/1-e maddesinde belirtilenler)
- ▶ -Taşınırlar (6361 sayılı Kanun kapsamında kiralamaya konu edilebilen amortismanına tabi olanlar)

- ▶ İstisnadan yararlanma şartları:
- ▶ 1) Sözleşmede;
- ▶ -kiralayan kurumlarca kiracıya geri kiralanacağına
- ▶ -sözleşme süresinin sonunda kiracı tarafından geri alınacağına
- ▶ ilişkin hüküm bulunması ve fiilen uyulması şarttır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-j)

- ▶ **SAT-KİRALA-GERİ AL KAPSAMINDA KAZANÇ İSTİSNASI**
- ▶ 2) Satış kazancının özel fon hesabında tutulması
- ▶ Satış işleminin peşin veya vadeli olmasının önemi bulunmamaktadır.
- ▶ Kazancın pasifteki fon hesabına alınma işleminin, kiralayanlara satışın yapıldığı yılı izleyen hesap döneminin başından itibaren kazancın beyan edildiği döneme ait kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir.
- ▶ İstisnadan geçici vergi dönemlerinde de yararlanılabilir.
- ▶ Satış kazancının tamamı istisnaya tabi olduğundan tamamı fona alınabilir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-j)

- ▶ **SAT-KİRALA-GERİ AL KAPSAMINDA KAZANÇ İSTİSNASI**
- ▶ 3) Fon hesabında tutulan kazancın işletmeden çekilmemesi
- ▶ Fon hesabına alınan kazanç tutarı sadece, gerek kira süresi boyunca gerekse kira süresi sonunda varlıkların geri alınmasından sonra bu varlıklar için ayrılacak amortismanların itfasında kullanılabilir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-j)

- ▶ **SAT-KİRALA-GERİ AL KAPSAMINDA KAZANÇ İSTİSNASI**
- ▶ Fon hesabına alınan kazanç tutarının bu hesapta takip edilmemesi halinde, istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.
- ▶ Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi nedeniyle sürecin tamamlanamaması durumunda istisna nedeniyle kiracı adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-k)

- ▶ **VARLIK VEYA HAKLARIN VKŞ'NE SATIŞINDA İSTİSNA**
- ▶ İstisnadan yararlanacak olanlar:
- ▶ -6362 sayılı Kanun kapsamında kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla varlık ve haklarını varlık kiralama şirketlerine devreden kurumlar vergisi mükellefleri
- ▶ -Bu varlık ve hakları, devraldıkları kurumlara sözleşme süresi sonunda devreden varlık kiralama şirketleri
- ▶ Kurumların tam ve dar mükellefiyete tabi olmasının istisna uygulamasında önemi bulunmamaktadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-k)

▶ VARLIK VEYA HAKLARIN VKŞ'NE SATIŞINDA İSTİSNA

- ▶ İstisna uygulamasına konu olacak iktisadi kıymetler:
 - ▶ -Varlıklar
 - ▶ -Haklar
- ▶ İstisnadan yararlanma şartları:
 - ▶ 1) Sözleşmede;
 - ▶ -kaynak kuruluşça varlık kiralama şirketine kira sertifikası ihracı amacıyla satıldığına
 - ▶ -sözleşme süresinin sonunda kaynak kuruluş tarafından geri alınacağına
 - ▶ İlişkin hüküm bulunması ve fiilen uyulması şarttır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-k)

- ▶ **VARLIK VEYA HAKLARIN VKŞ'NE SATIŞINDA İSTİSNA**
- ▶ 2) Satış kazancının özel fon hesabında tutulması
- ▶ Satış işleminin peşin veya vadeli olmasının önemi bulunmamaktadır.
- ▶ Kazancın pasifteki fon hesabına alınma işleminin, varlık kiralama şirketlerine satışın yapıldığı yılı izleyen hesap döneminin başından itibaren kazancın beyan edildiği döneme ait kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir.
- ▶ İstisnadan geçici vergi dönemlerinde de yararlanılabilir.
- ▶ Satış kazancının tamamı istisnaya tabi olduğundan tamamı fona alınabilir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-k)

- ▶ **VARLIK VEYA HAKLARIN VKŞ'NE SATIŞINDA İSTİSNA**
- ▶ 3) Fon hesabında tutulan kazancın işletmeden çekilmemesi
- ▶ Fon hesabına alınan kazanç tutarı sadece, bu varlıklar için ayrılacak amortismanların itfasında kullanılacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/1-k)

- ▶ **VARLIK VEYA HAKLARIN VKŞ'NE SATIŞINDA İSTİSNA**
- ▶ Fon hesabına alınan kazanç tutarının bu hesapta takip edilememesi halinde, istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası ve gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.
- ▶ VKŞ tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satış halinde, VKŞ istisnadan yararlanamayacaktır. Bu durumda, kaynak kuruluş tarafından istisna uygulaması dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunacaktır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/A)

► YABANCI FON KAZANÇLARI

- ▶ Yabancı fonların Türkiye'de elde ettiği kazançlar üzerinden beyanname verilmemesi için aşağıdaki şartlar gerekmektedir.
- ▶ 1)Kazançların SPK'ca verilen portföy yöneticiliği yetki belgesine sahip tam mükellef şirketler aracılığıyla elde edilmesi gerekir.
- ▶ 2)Bu kazançların her türlü menkul kıymet ve sermaye piyasası aracı, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmesi, varant, döviz, emtiaya dayalı işlem ve opsiyon sözleşmesi, kredi ve benzeri finansal varlıklar ve kıymetli maden borsalarında yapılan emtia işlemlerinden elde edilmesi gerekir. Bu işlemlerin organize bir borsada yapılması önemli değildir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/A)

► YABANCI FON KAZANÇLARI

- ▶ 3)Fon adına tesis edilen işlemlerin portföy yöneticiliği yapan şirketlerin mutlak faaliyetleri arasında yer alan işlemlerden olması gerekir.
- ▶ 4)Portföy yöneticiliği yapan şirketin ticari, hukuki ve finansal özellikleri bakımından yabancı fon ile arasındaki ilişkisinin emsal şartlarda birbirlerinden bağımsız olarak faaliyet gösteren kişiler gibi olması gerekir.
- ▶ 5)Portföy yöneticiliği yapan şirket tarafından, verilen hizmet mukabilinde emsallere uygun bedel alınması ve transfer fiyatlandırması raporunun kurumlar vergisi beyannamesi verilme süresi içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığına verilmesi gerekir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/A)

► YABANCI FON KAZANÇLARI

- ▶ 6) Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinde, sağladığı hizmet mukabilinde her ne ad altında olursa olsun hesaplanan bedeller düşüldükten sonra, doğrudan veya dolaylı olarak % 20'den fazla hak sahibi olmaması gerekir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/A)

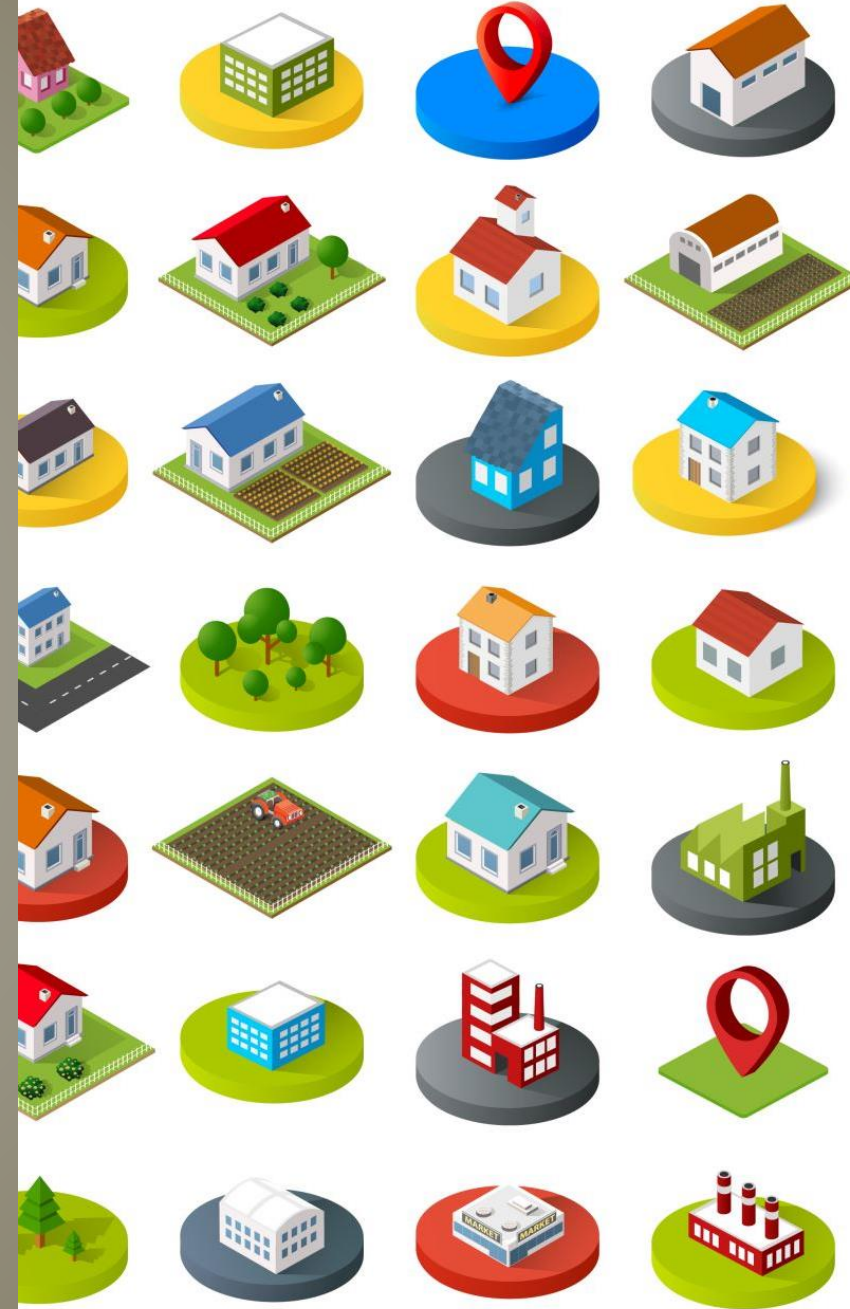
► YABANCI FON KAZANÇLARI

- ▶ Portföy yöneticiliği yapan şirketin yukarıdaki şartları sağlamak kaydıyla, yabancı fondaki pay sahipliğinden doğan kazançları kurumlar vergisinden müstesnadır.
- ▶ Portföy yöneticiliği yapan şirketin ve ilişkili olduğu kişilerin yabancı fonun kazançları üzerinden doğrudan veya dolaylı olarak % 20'den daha fazla hak sahibi olması halinde, ilgili fon kazançlarından bunlara isabet eden tutar genel hükümler çerçevesinde vergilendirilir.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/B)

► SİNAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA

- Türkiye’de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan buluşlardan aşağıda elde edilen kazançların % 50’si kurumlar vergisinden müstesnadır.
- -Buluşların kiralanması sonucunda elde edilen kazanç ve iratlar
- -Buluşların devri ve satışı sonucunda elde edilen kazançlar
- -Buluşların Türkiye’de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları halinde elde edilen kazançlar

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/B)

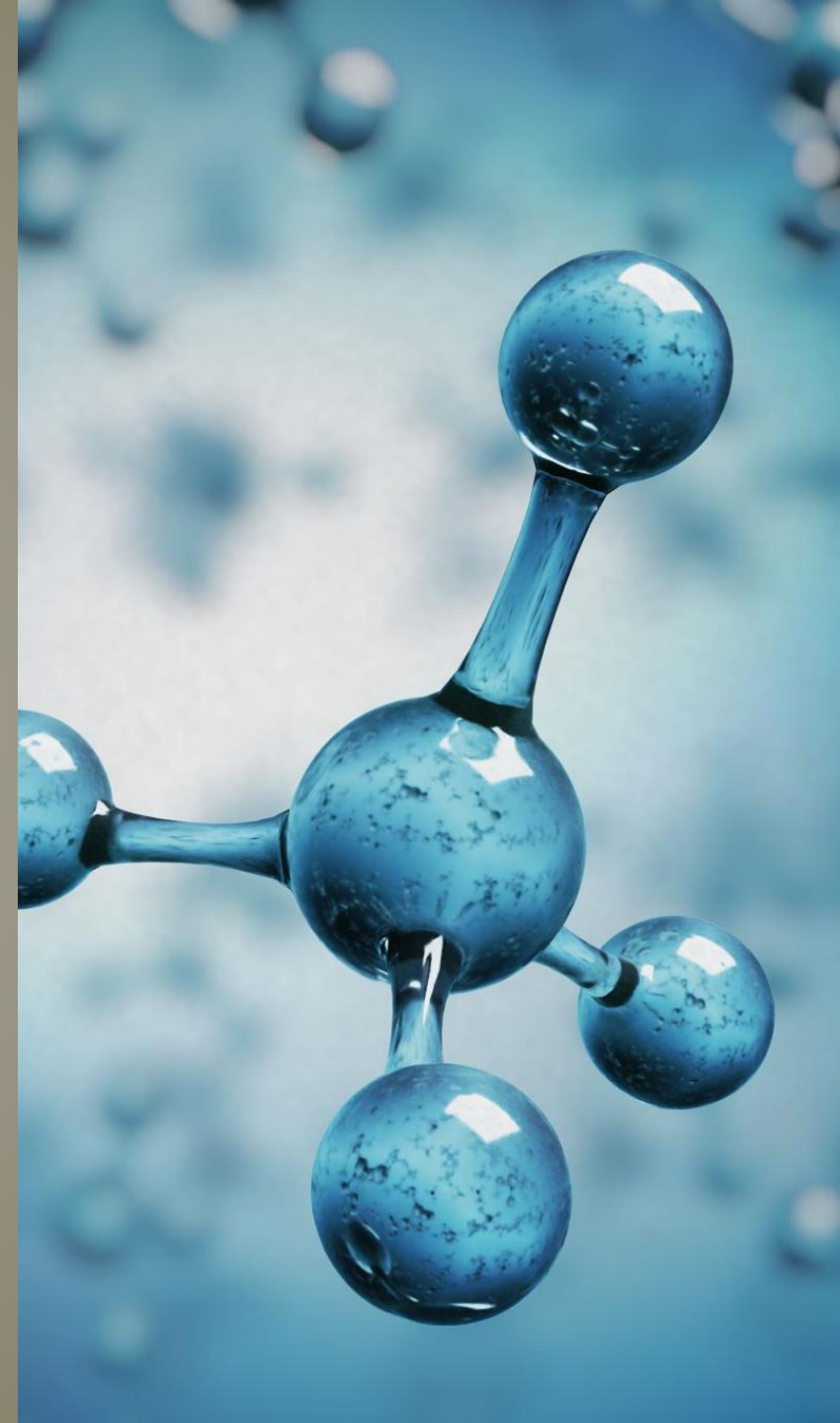
- ▶ **SINAI MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA**
- ▶ -Buluşların Türkiye’de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmı
- ▶ Buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi sonucunda elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar da istisna kapsamındadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/B)

► SİNAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA

- ▶ İstisnanın şartları şunlardır:
- ▶ 1)Buluşun, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname veya 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında patent veya faydalı model verilerek koruma altına alınan buluşlar arasında yer alması
- ▶ 2)-Buluşa ilişkin incelemeli sistem ile patent alınması (20 yıl)
- ▶ -Buluşa ilişkin araştırma raporu sonucunda faydalı model belgesi alınması (10 yıl)

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/B)

► SİNAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA

- ▶ 3)İstisna uygulamasından yararlanabilecek kişilerin
- ▶ -TC vatandaşı olması
- ▶ -Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde yerleşim yeri olan veya sınai ya da ticari faaliyette bulunan gerçek veya tüzel kişiler olması
- ▶ -Paris Sözleşmesi veya Dünya Ticaret Örgütü Kuruluş Anlaşması hükümleri dahilinde başvuru hakkına sahip kişiler olması
- ▶ -Karşılıklılık ilkesi uyarınca, TC uyruğundaki kişilere sınai mülkiyet hakkı koruması sağlayan devletlerin uyruğundaki kişiler olması

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/B)

- **SINAI MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA**
- 4) Bu kişilerin patentli veya faydalı model belgeli buluşu geliştirme yetkisini haiz bulunması şartıyla, patent veya faydalı model belgesinin sahibi ya da patent veya faydalı model belgesi üzerinde tekel niteliğinde özel bir ruhsata sahip olması

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/B)

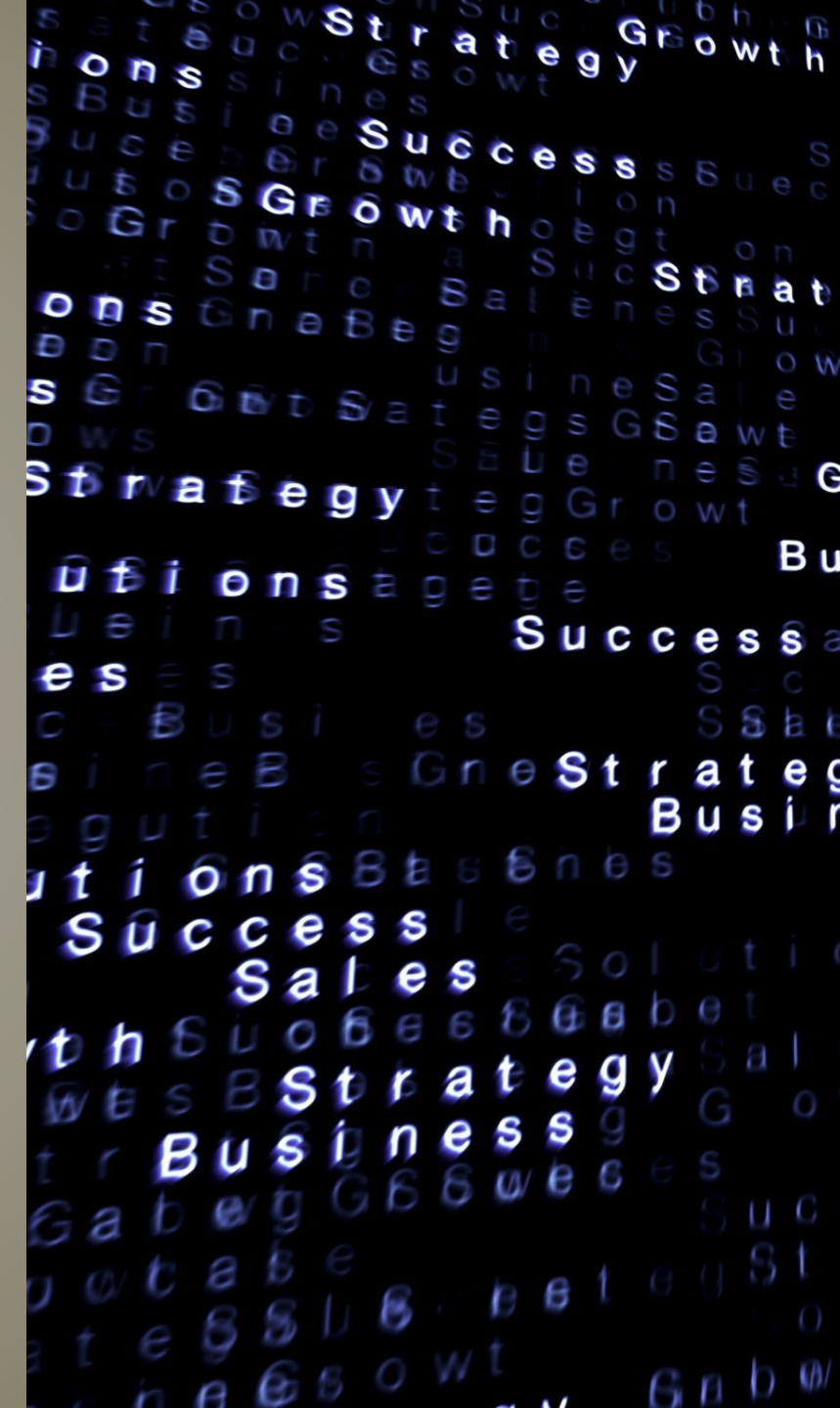
► SINAİ MÜLKİYET HAKLARINDA İSTİSNA

- ▶ İstisna uygulamasına patent veya faydalı model belgesinin verildiği tarihten itibaren başlanır ve koruma süresi aşılmamak kaydıyla istisnadan yararlanılır.
- ▶ Bu istisnadan yararlanan mükellefler, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında yer alan istisnadan ayrıca yararlanamazlar.

İSTİSNALAR (KVK GEÇİCİ MADDE 14)

► KUR KORUMALI MEVDUAT İSTİSNASI

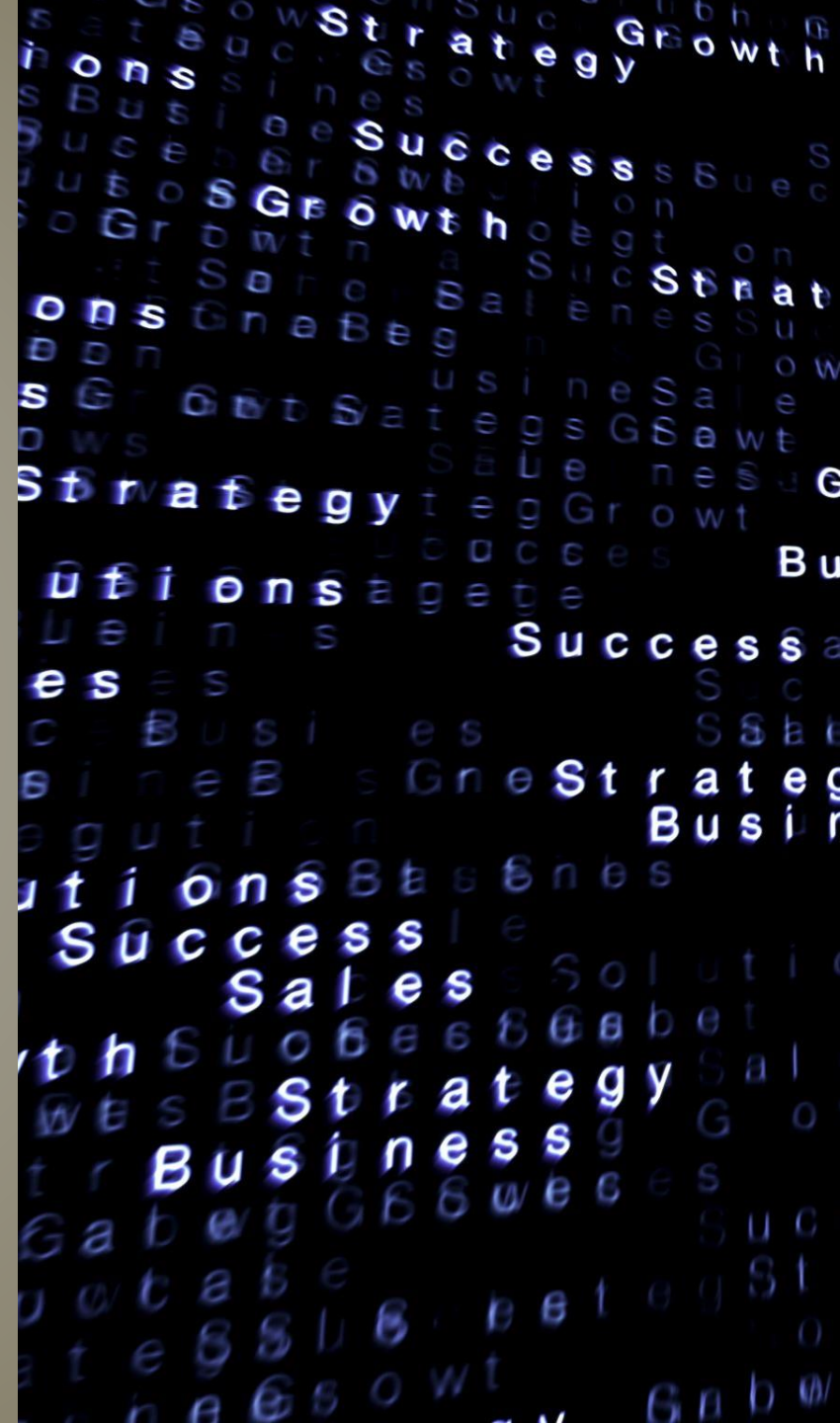
- Kurumların 31/3/2022 (30/6/2022, 30/9/2022, 31/12/2022, 31/3/2023, 30/6/2023) tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını;
- 30/06/2024 tarihine kadar, TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden TL'ye çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda;
 - a. Dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

İSTİSNALAR (KVK GEÇİCİ MADDE 14)

► KUR KORUMALI MEVDUAT İSTİSNASI

- Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesap bakiyelerini;
- 30/06/2024 tarihine kadar, TL mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden TL'ye çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli TL mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda;
 - a. TL'ye çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesnadır.

İSTİSNALAR (KVK GEÇİCİ MADDE 14)

► KUR KORUMALI MEVDUAT İSTİSNASI

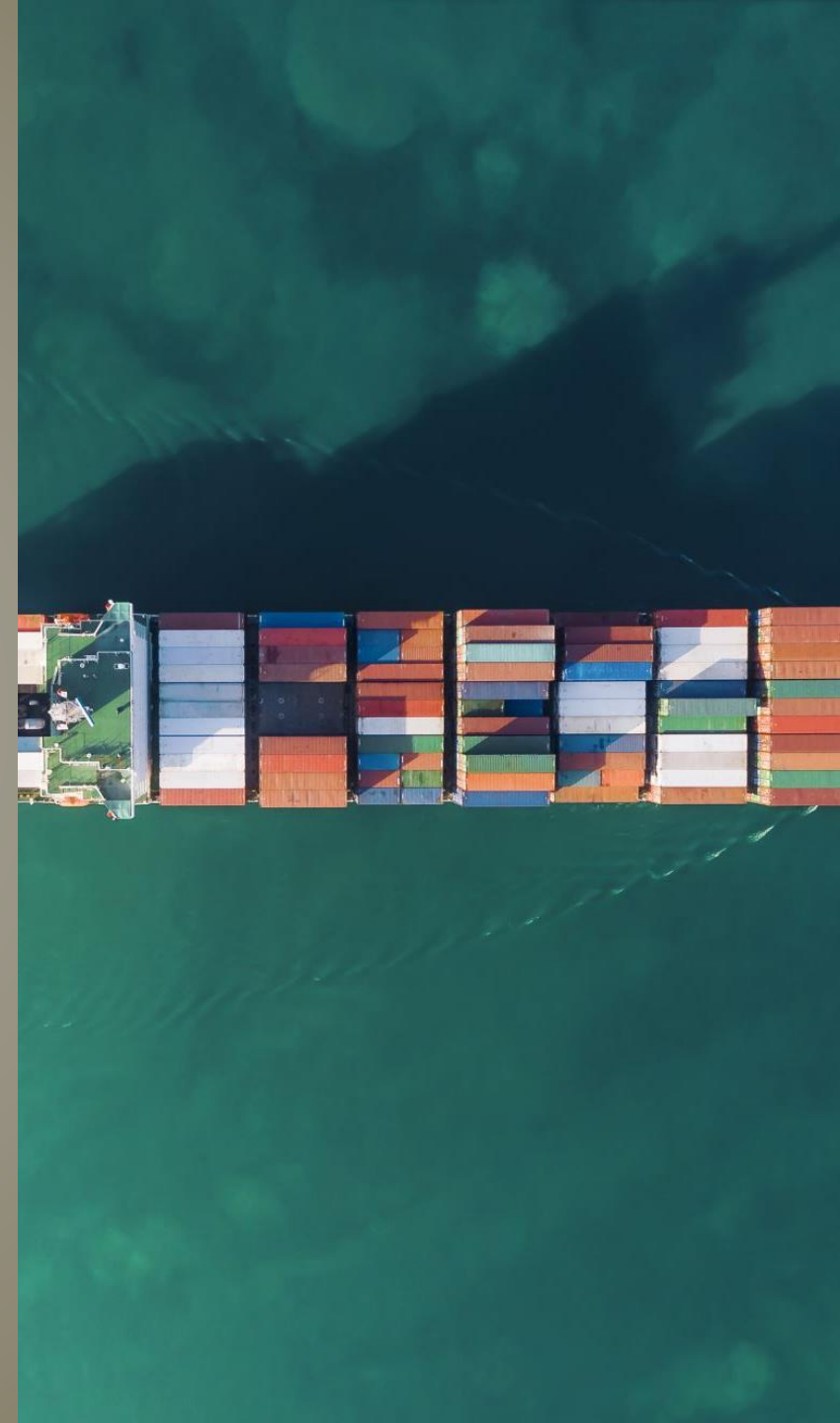
- ▶ İstisna, 30/06/2024 tarihine kadar vade sonunda yenilenen hesaplara da uygulanacaktır.
- ▶ Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.
- ▶ Türk lirası mevduat veya katılma hesabından vadeden önce çekim yapılması durumunda bu madde kapsamında istisna edilen tutarlar nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyası cezası kesilmek suretiyle gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur. «Vergi ziyası kesilmesi» ibaresi Anayasa Mahkemesi Kararı ile iptal edilmiştir.

İSTİSNALAR (TÜRK ULUSLARARASI GEMİ SİCİLİ KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve devrinden elde edilen kazançlar, kurumlar vergisinden istisnadır.
- ▶ Bu kapsamdaki faaliyetler nedeniyle doğan alacaklara ilişkin vade farkı ve kur farkı gelirleri istisna kapsamındadır.
- ▶ Zamana veya yüke bağlı olarak geminin tamamının veya bir kısmının taşıtana tahsis edilmesi suretiyle yapılan «time-charter işletmeciliği» faaliyetinden elde edilen kazanç istisnaya tabi olup bunun haricindeki kiralamalar istisnaya tabi değildir.
- ▶ Gemilerin ve yatların otel veya restoran işletmeciliğinde kullanılması sonucu elde edilen gelir istisnaya tabi değildir.

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ 31/12/2028 tarihine kadar
- ▶ 1)Yönetici şirketlerin Bölgenin kurulmasına, yönetilmesine ve işletilmesine ilişkin faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar
- ▶ 2)Bölgede faaliyet gösteren kurumlar vergisi mükelleflerinin münhasıran bu Bölgedeki yazılım, tasarım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ 3) Bölgede yazılım ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı (transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle)
- ▶ (Lisans, patent gibi gayrimaddi haklara bağlanmamış olmakla birlikte uyarlama, yerleştirme, geliştirme, revizyon, ek yazılım gibi faaliyetlerden elde edilen kazançlar da istisnaya tabidir)

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ 4) Bölgede tasarım faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların tasarıma isabet eden kısmı (transfer fiyatlandırması esaslarına göre ayrıştırılmak suretiyle)
- ▶ istisnaya tabidir.

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ Kanun kapsamı dışındaki ticari işlemlerden elde edilen gelirler ile olağandışı gelirler istisna kapsamı dışındadır.
- ▶ Bölgede faaliyet gösteren mükelleflere, diğer kurumlardan geri ödeme şartıyla sermaye desteği olarak sağlanan yardımlar, borç mahiyetinde olduğundan kazançta dahil edilmeyecektir.
- ▶ Bölgede faaliyet gösteren mükelleflere, istisnadan yararlanan Ar-Ge ve tasarım projelerine ilişkin olarak, TÜBİTAK ve benzeri kurumlar tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde hibe şeklinde sağlanan destek tutarları ile diğer kurumların bu mahiyetteki bağış ve yardımları, kurum kazancına dahil edilecek ve istisnadan yararlandırılacaktır.

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

- ▶ **İSTİSNA (BAKANLAR KURULUNA TANINAN YETKİ)**
- ▶ Yetki 2017/10821 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kullanılmıştır.
- ▶ 19/10/2017 tarihinden sonra bölgede başlatılacak projelerden elde edilen kazançlar ile bu tarihten önce başlatılmış projelerden 30/6/2021 tarihinden sonra elde edilen kazançlara ilişkin istisna uygulamasında bu Kararın ekindeki düzenlemeler dikkate alınacaktır.
- ▶ Bölgede istisna kapsamına giren kazanç elde eden mükelleflerin bu kazançlarının gayrimaddi hakların satışı, devri veya kiralanmasından elde edilmesi halinde, Bakanlar Kurulu Kararında yer alan düzenlemeden hareket edilecektir.

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

- ▶ **İSTİSNA (BAKANLAR KURULUNA TANINAN YETKİ)**
- ▶ İstisnadan yararlanılması için ilgili mevzuat çerçevesinde tescile veya kayda yetkili kuruma başvurularak patent veya fonksiyonel olarak patente eşdeğer belgelerin alınması gerekir.
- ▶ Faydalı model belgesi, tasarım tescil belgesi, telif hakkı tescil belgesi, entegre devre topografyası tescil belgesi, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı tescil belgesi ve benzeri belgeler, fonksiyonel olarak patente eşdeğer belge olarak kabul edilmektedir.
- ▶ Belli şartların sağlanması halinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından alınan proje bitirme belgesi de bu kapsamda kabul edilir.

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

- ▶ **İSTİSNA (BAKANLAR KURULUNA TANINAN YETKİ)**
- ▶ Kazançların istisnadan yararlanacak kısmı, kazancı doğuran faaliyet kapsamında gerçekleştirilen nitelikli harcamaların toplam harcamalara oranı kullanılarak hesaplanır.
- ▶ Nitelikli harcama tutarları mükellefler tarafından % 30'una kadar artırılmakla birlikte toplam harcama tutarını aşamaz.
- ▶ Sipariş üzerine yapılan ve doğabilecek tüm gayrimaddi hakların sözleşme hükümleri çerçevesinde siparişi verene ait olacağı işlerde olduğu gibi faaliyeti gerçekleştiren lehine gayrimaddi hak doğmayan durumlarda, mükelleflerin bölgedeki faaliyetlerinden doğan kazanç istisna dışıdır.

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

Harcama Türü	Nitelikli Harcama	Toplam Harcama
Mükellefin kendisi tarafından gayrimaddi hakkın elde edilmesi için yapılan harcamalar	+	+
Gayrimaddi hak satın alma bedelleri	-	+
İlişkisiz kişilerden alınan fayda ve hizmetler	+	+
Yurt dışı ilişkili kişiden alınan fayda ve hizmetler	-	+
Yurt içi ilişkili kişiden alınan fayda ve hizmetler	+	+
Faiz, kira, elektrik gibi pay verilmek suretiyle dağıtılan harcamalar	-	-

İSTİSNALAR (TEKNOLOJİ GELİŞTİRME BÖLGELERİ KANUNU)

► İSTİSNA (EK MADDE 3)

- ▶ Bu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden istisna edilen kazançlar tutarının % 20'si, ilgili yılda yararlanılan kurumlar vergisi istisnasına konu edilemez.
- ▶ Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler, vergi ziyaı cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

► İSTİSNA

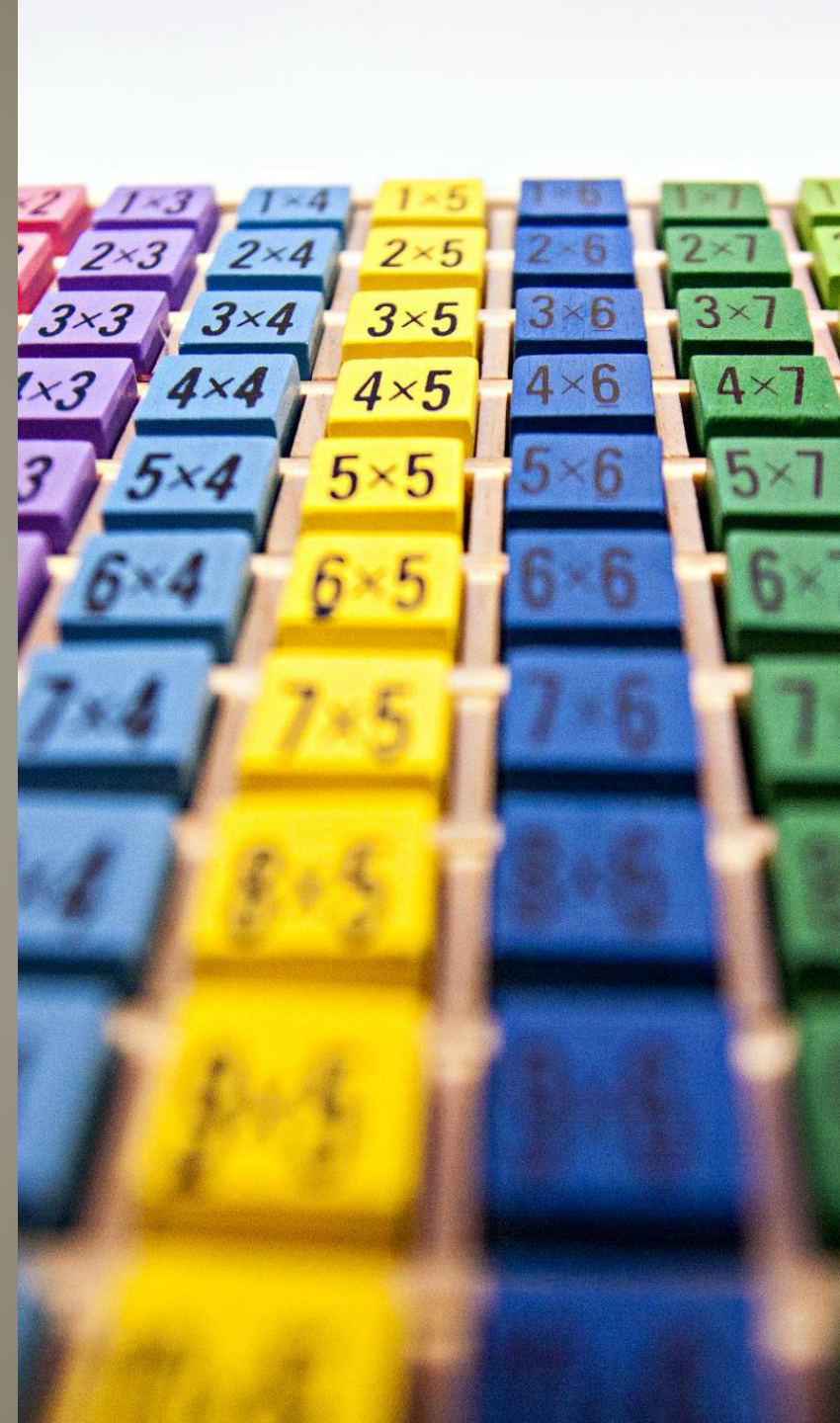
- ▶ 06/02/2004 tarihinden önce serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin, bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere kurumlar vergisinden istisnadır.
- ▶ Diğer istisna ise Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yılın vergilendirme döneminin sonuna kadar olmaktadır.

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

► İSTİSNA

- Bu istisna iki şekilde gerçekleşir:
- 1) Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde ürettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançlar
- Bu istisnadan 06.02.2004 tarihinden sonra bölgede faaliyete geçen mükellefler ile faaliyet ruhsatlarında yer alan sürenin dolmasıyla normal vergileme rejimine tabi olacak mükellefler yararlanır.

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

- **İSTİSNA**
- ▶ -Üretim dışı faaliyetlerden,
- ▶ -Serbest bölge dışında üretilen malların satışından,
- ▶ -Faaliyet ruhsatında belirtilen alan dışında üretilen malların satışından,
- ▶ -Serbest bölgede veya serbest bölge dışında fason olarak ürettirilen ürünlerin satışından
- ▶ elde edilen kazançlar, istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.
- ▶ İstisna uygulamasında üretilen ürünün yurt dışına ya da yurt içine satılmasının bir önemi bulunmamaktadır.

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ Serbest bölgede yapılan üretimde üretimin belli safhalarında dışarıdan fason hizmeti satın alınması durumunda, şu şartlarla istisna kaybedilmez.
- ▶ -Fason üretimin sadece sanayi sicil belgesi veya faaliyet ruhsatında yazılı üretim kapsamında yaptırılması
- ▶ -Üretimin fason üretimden çok işletmenin kendi üretiminden oluşması
- ▶ -İstisnadan yararlanacak kazanç tutarının fiili kapasite kullanımı ile sınırlı olması
- ▶ -İş riskinin ve organizasyonun üstlenilmesi
- ▶ -Hammadde ve yardımcı maddelerin temin edilmesi

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ 2)Serbest bölgelerde bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayrıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmetlerinden elde edilen kazançlar
- ▶ (Hizmetin tamamının Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara verilmesi ve söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye’ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi gerekir)

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ Serbest bölgelerde faaliyet gösteren mükelleflere, TÜBİTAK ve benzeri kurumlar tarafından Ar-Ge projelerine ilişkin olarak ilgili mevzuat çerçevesinde hibe şeklinde sağlanan destek tutarları, kurum kazancına dahil edilecek ve istisnadan yararlandırılacaktır.
- ▶ İnşaat süresi ile ilgili süre uzatımları hariç faaliyet ruhsatlarında yer alan sürenin uzatılması halinde, istisna süresi uzamayacaktır.

İSTİSNALAR (SERBEST BÖLGELER KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ 6/11/2021 tarihinden sonra ilk kez faaliyete geçecek serbest bölgelerde, işleticilerin serbest bölgelerin işletilmesi ile ilgili faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları, 30 yılı geçmemek ve Ticaret Bakanlığınca kendilerine verilecek ilk faaliyet ruhsatında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır.
- ▶ Bu istisna, münhasıran alım satım veya depo işletmeciliği faaliyet ruhsatı sahibi kullanıcılardan elde edilen kazançlar ile GVK ve KYK uyarınca yapılacak kesintileri kapsamamaktadır.

İSTİSNALAR (ARAŞTIRMA ALTYAPILARININ DESTEKLENMESİNE DAİR KANUNU)

► İSTİSNA

- ▶ Araştırma altyapılarının, Araştırma Altyapılarının Desteklenmesine Dair Kanunun uygulanması kapsamında Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları, 31/12/2028 tarihine kadar kurumlar vergisinden müstesnadır.
- ▶ Araştırma altyapıları; yükseköğretim kurumları bünyesinde, yetişmiş nitelikli insan gücü ile günün modern teknolojilerine dayalı makine-teçhizat, donanım ve yazılımı içinde bulunduran, Ar-Ge faaliyetlerinin yapıldığı ileri araştırma laboratuvarı, tematik araştırma laboratuvarı ile merkezi araştırma laboratuvarı olarak sınıflandırılan birimlerdir.
- ▶ Araştırma altyapıları tarafından kurulan veya ortak olunan şirketler istisnadan yararlanamaz.

İSTİSNALAR (GVK GEÇİCİ MADDE 76)

► İSTİSNA

- 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ürün senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançlar, 31/12/2028 tarihine kadar kurumlar vergisinden istisnadır.

İSTİSNALAR (KVK MADDE 5/3)

► GİDER VE ZARAR KABUL EDİLMEME

- ▶ Kurumların kurumlar vergisinden istisna edilen kazançlarına ilişkin giderlerinin veya istisna kapsamındaki faaliyetlerinden doğan zararlarının, istisna dışı kurum kazancından indirilmesi kabul edilmez.
- ▶ KVK'nın 19 uncu maddesi kapsamında yapılan devir işlemleri sonrasında isabet edenler de dahil olmak üzere iştirak hisseleri alımıyla ilgili finansman giderleri, kurum kazancından indirilir.
- ▶ KVK'nın geçici 14 üncü maddesi kapsamında kur korumalı mevduat istisnasında da bu madde hükmü uygulanmaz.

ZARAR

MAHSUBU (KVK

MADDE 9)

- Beyannameye mahsup edilebilecek zararlar şunlardır:
 - ▶ Geçmiş yıllar beyannamelerinde yer alan mali zararlar
 - ▶ Devir alınan ve tam bölünmede bölünen kuruma ait zararlar
 - ▶ Yurt dışı faaliyetlerden doğan zararlar

ZARAR MAHSUBU (KVK MADDE 9)

- Geçmiş yıl zararlarının mahsubu koşulları
 - ▶ Her yıla ait zararın beyannamede ayrı ayrı gösterilmesi
 - ▶ Geçmiş yıllara ait beyannamelerde gösterilmiş olması
 - ▶ Beş yıldan fazla nakledilmemesi
- Devir ve bölünmede ayrıca;
 - ▶ Son beş yılın beyannamelerinin zamanında verilmiş olması
 - ▶ Devir ve bölünmede, devir veya bölünmenin meydana geldiği hesap döneminden itibaren en az beş yıl süreyle faaliyetin devam ettirilmesi
 - ▶ Mahsup edilecek zarar tutarının, devralınan kurumların özsermaye ile sınırlı olması (tam bölünmede bölünen kurumun özsermayesinin devralınan kısmını geçemez)

ZARAR MAHSUBU (KVK MADDE 9)

- YURTDIŞI ZARAR MAHSUBU
- Zarar, istisna faaliyetlerden dođmamıő olmalıdır.
- Zarar yurtdıőında da mahsup edilmiőse, T¼rkiye'deki beyannameye dahil edilecek kazanç, bu mahsuptan ¼nceki kazançtır.
- Yurt dışı zarar mahsup koşulları:
 - Vergi matrahının denetim yetkisine sahip kuruluşlara denetlettilererek rapora bağlanması
 - Rapor eki beyanname, bilanço ve gelir tablosunun yetkili makamlara onaylatılması
 - Raporun asıyla terc¼me edilmiő bir ¼rneđinin vergi dairesine verilmesi
 - Beş yıldan fazla nakledilmemesi

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10)

- Ar-Ge ve tasarım indirimi
- Sponsorluk harcamaları
- Bağış ve yardımlar
- Girişim sermayesi fonunun beyan edilen gelirin % 10'unu aşmayan kısmı
- Türkiye'den yurtdışı mukimi kişi ve kurumlara verilen hizmetlerden elde edilen kazancın % 80'i
- Korunaklı işyeri indirimi
- Nakit sermaye artışında faiz indirimi
- İstanbul Finans Merkezinde faaliyette bulunan kurumlara sağlanan % 50 indirim
- Diğer kanunlarda yer alan indirimler
- Yukarıda sayılan indirimler kurum kazancından sırasıyla indirilir.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ**
- -5746 sayılı Kanunun 3'üncü maddesi uyarınca Ar-Ge ve tasarım indirimi
- -Aynı Kanunun 3/A maddesi uyarınca Ar-Ge indirimi
- Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (MADDE 3)**
- -Teknoloji merkezi işletmelerinde,
- -Ar-Ge merkezlerinde,
- -Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde,
- -Rekabet öncesi işbirliği projelerinde,
- -Teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca,
- gerçekleştirilen Ar-Ge ve yenilik harcamaları

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (MADDE 3)**
- -Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından desteklenen tasarım projelerinde,
- -Tasarım merkezlerinde,
- gerçekleştirilen tasarım harcamaları
- Yukarıdaki harcamaların tamamı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

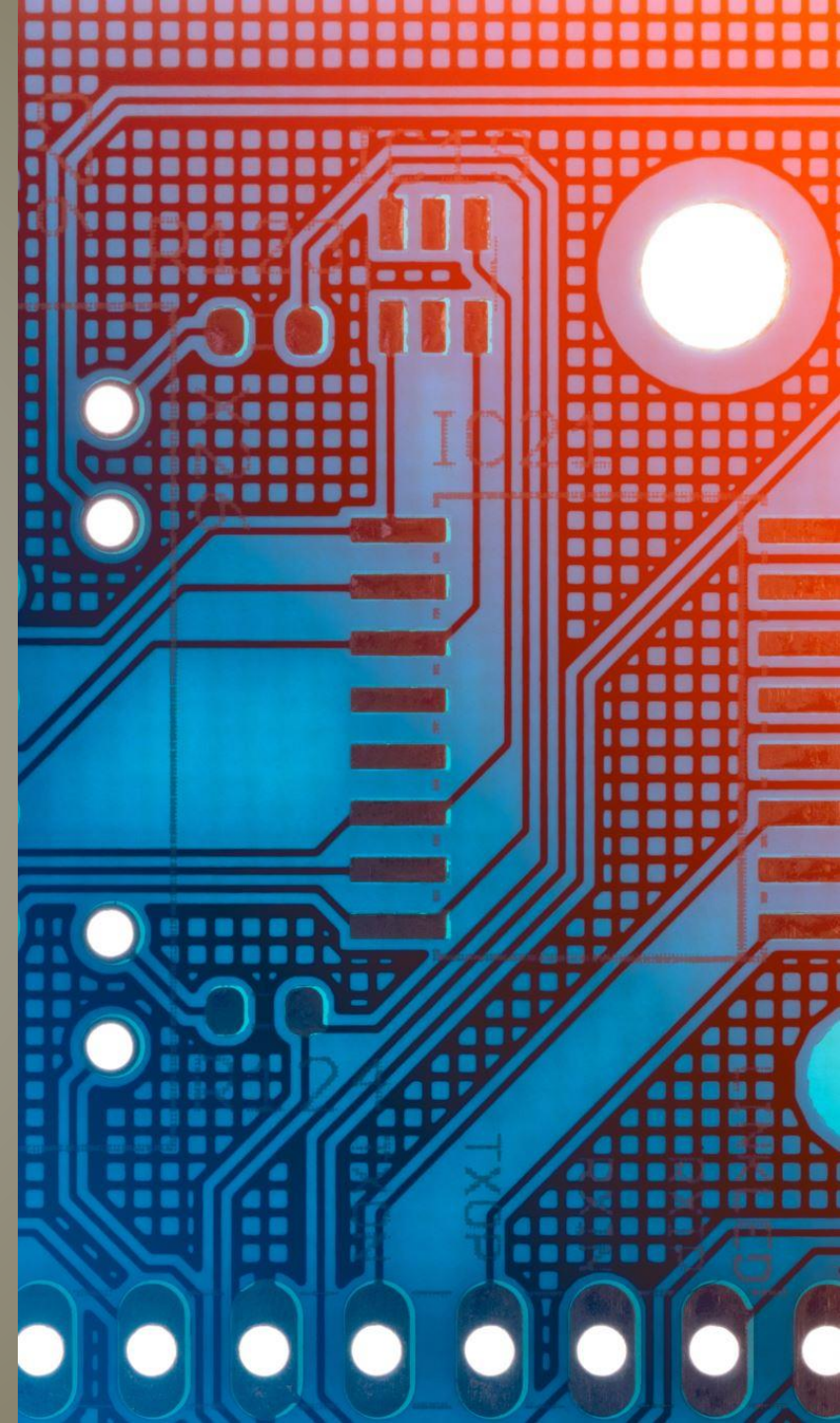
- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (MADDE 3)**
- 6652 sayılı Cumhurbaşkanu Kararı uyarınca aşağıda belirtilen gĐstergelerden herhangi birinde bir Đnceki yıla gĐre en az % 20 artış sağlayan Ar-Ge ve tasarım merkezlerinde, o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik veya tasarım harcamalarının bir Đnceki yıla gĐre artış tutarının % 50'si KVK'nın 10 uncu maddesine gĐre indirim konusu yapılır.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (MADDE 3)**
- a) Ar-Ge veya tasarım harcamasının toplam ciro içindeki payı
- b) Tescil edilen ulusal veya uluslararası patent sayısı
- c) Uluslararası destekli proje sayısı
- ç) Ar-Ge merkezlerinde lisansüstü dereceli araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı
- d) Tasarım merkezlerinde lisansüstü dereceli tasarımcı sayısının toplam tasarım personeli sayısına oranı
- e) Ar-Ge merkezlerinde toplam araştırmacı sayısının toplam Ar-Ge personeli sayısına oranı
- f) Tasarım merkezlerinde toplam tasarımcı sayısının toplam tasarım personeli sayısına oranı
- g) Ar-Ge veya tasarım faaliyeti sonucu ortaya çıkan yeni ürünlerden elde edilen cironun toplam ciroya oranı

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (MADDE 3/A)**
- Kurumlar vergisi mükelleflerinin,
- -işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri
- -münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamalarının tamamı
- -Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla,
- Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır.
- Bu indirim 9/8/2016 tarihinden sonra yapılan başvurularda geçerlidir. Daha önceki tarihte yapılan başvurular KVK'nın 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının mülga (a) bendi kapsamında değerlendirilecektir.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ**
- Ar-ge, yenilik ve tasarım harcamaları ayrıca aktifleştirilmekte ve amortisman yoluyla itfa edilmektedir. Bir iktisadi kıymet oluşmaması halinde ise doğrudan gider yazılmaktadır.
- Bu harcamaların %100'ü, beyannamede kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurum kazancından ayrıca indirilir, kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki dönemlere devreder.
- Devredilen tutarlar, takip edilen yıllarda yeniden değerleme oranında artırılarak dikkate alınır.

Ar-Ge, Yenilik ve Tasarım Harcamalarının Kapsamı

- Personel Giderleri
- İlk Madde ve Malzeme Giderleri
- Amortismanlar
- Genel Giderler
- Dışarıdan Alınan Fayda ve Hizmetler
- Vergi, Resim ve Harçlar

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

▪ AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ

- Geçici vergi beyannamelerinde de indirim söz konusudur.
- Projenin tamamlanmasına zorunlu nedenlerle imkan kalmaması veya başarısızlıkla sonuçlanması durumunda, Ar-Ge, yenilik veya tasarım faaliyeti kapsamında yapılan ve önceki yıllarda aktifleştirilmiş olan tutarlar doğrudan gider yazılır.
- Tamamlanmamış Ar-Ge, yenilik veya tasarım projesinin devredilmesi hâlinde, devri gerçekleştiren işletmelerce aktifleştirilen tutarlar kazanç tutarının tespitinde maliyet unsuru olarak dikkate alınır. Devralan işletmelerce devir tarihinden sonra proje kapsamında yapılan harcamalar indirim konusu olur. Projenin devri için ayrıca bir bedel ödenmişse, indirim konusu edilemez.
- Tamamlanmış projenin devri halinde, devralan işletme indirimden yararlanamaz.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (SİPARİŞE DAYALI PROJE)**
- Ar-Ge merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile tasarım merkezlerinin sözleşme çerçevesinde siparişe dayalı olarak yürüttükleri tasarım faaliyetleri de Ar-Ge ve tasarım indirimi kapsamındadır.
- Ar-Ge veya tasarım merkezleri tarafından siparişe dayalı olarak yürütülen Ar-Ge veya tasarım faaliyetlerine ilişkin olarak ilgili vergilendirme döneminde yapılan harcamaların sadece yüzde ellisi bu merkezler tarafından, bu harcamaların kalan yüzde ellisi ise siparişi veren gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, Ar-Ge ve tasarım indirimi olarak dikkate alınabilir.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (SİPARİŞE DAYALI PROJE)**
- Siparişı verenin gelir veya kurumlar vergisi mükellefiyetinin bulunmaması halinde, Ar-Ge veya tasarım harcamasının tamamı Ar-Ge veya tasarım merkezi tarafından indirilebilir.
- Her bir geçici vergilendirme ve hesap dönemi itibarıyla yararlanılabilecek toplam Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının yarısı, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezi tarafından beyanname verme sürelerinin başlangıcından önce siparişı verene yazılı olarak bildirilir.

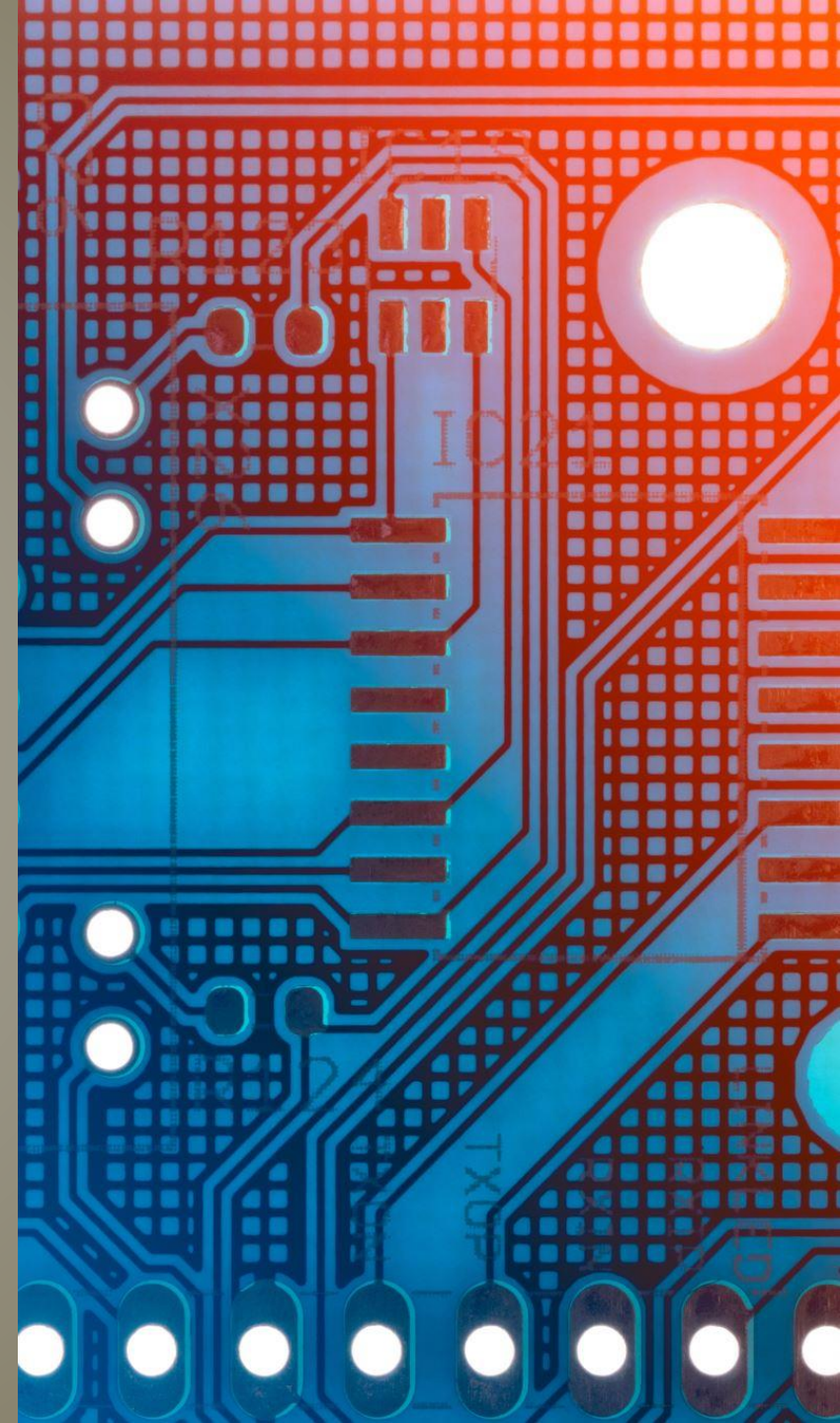
DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (REKABET ÖNCESİ İŞBİRLİĞİ PROJESİ)**
- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde işbirliğini oluşturan kuruluşların bu işbirliğine yaptıkları katkılar, işbirliği anlaşmasında belirtilen ortak özel bir hesapta izlenir. Özel hesaba aktarılan bu tutarlar, harcamanın yapıldığı dönemde katkı sağlayan kuruluşların katkıları oranında Ar-Ge ve tasarım harcaması olarak kabul edilir ve proje dışında başka bir amaç için kullanılamaz.
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ödenecek destek tutarı, işbirliğini oluşturan işletmeler açısından projeye katkıları oranında, özel fon uygulamasına tabi tutulur.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (HİBELER)**
- Aşağıdakilerden alınan hibe destekler, desteğin tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre özel bir fonda izlenir. (Geri dönüşlü destekler bu kapsamda değildir)
- -Kamu kurum ve kuruluşları
- -Kanunla kurulan veya teknoloji geliştirme projesi anlaşmaları kapsamında uluslararası kurumlardan ya da kamu kurum ve kuruluşlarından Ar-Ge projelerini desteklemek amacıyla fon veya kredi kullanan vakıflar
- -Uluslararası fonlar

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (HİBELER)**
- Bu fonda yer alan tutarlar, Kurumlar Vergisi Kanununa göre vergiye tabi kazancın tespitinde gelir, Ar-Ge ve tasarım indirimi tutarının tespitinde Ar-Ge, yenilik veya tasarım harcaması olarak dikkate alınmaz.
- Fonun elde edildiği hesap dönemini izleyen 5 yıl içinde sermayeye ilave dışında başka bir hesaba nakledilmesi veya işletmeden çekilmesi halinde, zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası ve gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (GİRİŞİM SERMAYESİ DESTEĞİ)**
- Ar-Ge ve tasarım indirimi kapsamında yıllık beyanname üzerinden yararlanılan indirim tutarı 2.000.000 Türk lirası ve üzerinde olan kurumlar vergisi mükellefleri tarafından, bu tutarın % 3'ü pasifte geçici bir hesaba aktarılır.
- Bu fıkra kapsamında aktarılması gereken tutar yükümlülüğü, yıllık bazda 100.000.000 Türk lirası ile sınırlıdır.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (GİRİŞİM SERMAYESİ DESTEĞİ)**
- Bu tutarın, geçici hesabın oluşturduğu yılın sonuna kadar Türkiye’de yerleşik girişimcilere yatırım yapmak üzere kurulmuş girişim sermayesi yatırım fonu paylarının satın alınması veya girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ya da 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kuluçka merkezlerinde faaliyette bulunan girişimcilere sermaye olarak konulması şarttır.
- Söz konusu tutarın ilgili yılın sonuna kadar aktarılmaması durumunda, bu Kanun kapsamında yıllık beyanname üzerinden indirim konusu yapılan tutarın % 20’si, ilgili yılda yararlanılan Ar-Ge indirimine konu edilemez. Bu tutar nedeniyle zamanında alınmayan vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

DIĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-b)

- **SPONSORLUK HARCAMALARI**
- 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun (Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu)
- 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında (5894 sayılı Kanun olmuştur)
- Amatör spor dalları için % 100
- Profesyonel spor dalları için % 50

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-b)

- **SPONSORLUK HARCAMALARI**
- Sözleşme yapılması ve VD'ne verilmesi
- Vergi borcu bulunmaması
- Reklam-sponsorluk farkı
- Önce tamamı gider, sonra beyannamede KKEG, sonra kazanç yeterli olursa indirim

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-b)

▪ SPONSORLUK HARCAMALARI

- Sponsor olan kurumun adının anılması koşuluyla,
- -Resmi spor organizasyonları için yapılan saha, salon veya tesis kira bedelleri
- -Sporcuların iâşe, seyahat ve ikamet giderleri
- -Spor malzemesi bedeli
- -Spor Hizmetleri Genel Müdürlüğünün uygun göreceği spor tesisleri için yapılan aynı ve nakdi harcamalar
- -Sporcuların transfer edilmesini sağlayacak bonservis bedelleri
- -Spor müsabakaları sonucuna göre sporculara veya spor adamlarına prim mahiyetinde aynı ve nakdi ödemeler

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10)

- **BAĞIŞ VE YARDIMLAR**
- İndirim ilgili dönemin kazancıyla sınırlı
- Bağış tutarı;
- -Yasal kayıtlarda gider kaydedilir
- -Beyanname de KKEG olarak kurum kazancına eklenir, indirilebilir tutar ilgili satıra yazılarak kurum kazancından indirilir.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-c)

- **BAĞIŞ VE YARDIMLAR (% 5 İLE SINIRLI)**
- Kurum kazancının % 5'ine kadar yapılan bağış ve yardımlar
- -Genel ve özel bütçeli kamu idareleri
- -İl özel idareleri
- -Belediyeler
- -Köyler
- -Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar
- -Kamu yararına çalışan dernekler
- -Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar
- makbuz karşılığında yapılmalı
- Kurum kazancı = [ticari bilanço kârı – (iştirak kazançları istisnası + geçmiş yıl zararları)]

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-ç)

- **BAĞIŞ VE YARDIMLAR (EĞİTİM, SAĞLIK VE DİĞER TESİSLER)**
- Genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köylere bağışlanan okul, sağlık tesisi, 100 yatak (kalkınmada öncelikli yörelerde 50 yatak) kapasitesinden az olmamak kaydıyla öğrenci yurdu ile çocuk yuvası, yetiştirme yurdu, huzurevi ve bakım ve rehabilitasyon merkezi
- Mülki idare amirlerinin izni ve denetimine tabi olarak yaptırılacak ibadethaneler
- Diyanet İşleri Başkanlığı denetiminde yaygın din eğitimi verilen tesisler
- Gençlik ve Spor Bakanlığına ait gençlik merkezleri ile gençlik ve izcilik kampları

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-ç)

- **BAĞIŞ VE YARDIMLAR (EĞİTİM, SAĞLIK VE DİĞER TESİSLER)**
- -inşası dolayısıyla yapılan harcamalar
- -bu tesislerin inşası için bu kuruluşlara yapılan her türlü bağış ve yardımlar
- -mevcut tesislerin faaliyetlerini devam ettirebilmeleri için yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımlar

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-d)

- **BAĞIŞ VE YARDIMLAR (KÜLTÜR VE TURİZM AMAÇLI)**
- -Genel ve özel bütçeli kamu idareleri
- -İl özel idareleri
- -Belediyeler
- -Köyler
- -Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar
- -Kamu yararına çalışan dernekler
- -Bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan veya
- -Kültür ve Turizm Bakanlığınca desteklenen veya desteklenmesi uygun görülen
- kültür ve turizm amaçlı harcamalar ile makbuz karşılığı yapılan bağış ve yardımlar

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-e, f)

- **BAĞIŞ VE YARDIMLAR (DİĞER)**
- -Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına makbuz karşılığı yapılan ayni ve nakdi bağışlar
- -Türkiye Kızılay Derneği ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar
- (Kurumların iktisadi işletmelerini kapsamaz)

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10)

▪ BAĞIŞ VE YARDIMLAR

- Bağış ve yardımların nakden yapılmaması halinde;
- -Bağışlanan veya yardımın konusunu oluşturan mal veya hakkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri,
- -Bu değeri mevcut değilse VUK hükümlerine göre takdir komisyonlarınca tespit edilecek değeri,
- esas alınır.

DIĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-g)

▪ GİRİŞİM SERMAYESİ FONU

- İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin % 10'unu, toplam fon tutarının ise dönem sonu öz sermayesinin % 20'sini aşmaması (İki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.)
- Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırım yapılması
- Ayrılan fon tutarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmesi

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-g)

▪ GİRİŞİM SERMAYESİ FONU

- Fon hesabına alınacak tutar dönem sonu itibarıyla tespit edilir, beyan süresi içinde fon hesabına alınır.
- Geçici vergide uygulanamaz.
- Beyan edilen gelir = [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar]
- Fon ayrıldığı yılın sonuna kadar girişim sermayesi yatırım ortaklıklarına veya fonlarına yatırımda kullanılır. Yatırımın yapılmaması halinde, indirim konusu yapılan tutar nedeniyle tahakkuk ettirilecek vergi, gecikme faizi ile birlikte ödenir.
- Önceki yıllarda ayrılan fon tutarları için tekrar indirim uygulanmayacaktır.
- Ayrılan toplam fon tutarı hiçbir surette öz sermayenin % 20'sini geçemeyecektir.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-g)

- **GİRİŞİM SERMAYESİ FONU**
- Girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların;
 - -Amacı dışında herhangi bir suretle başka bir hesaba nakledilmesi
 - -İşletmeden çekilmesi
 - -Ortaklara dağıtılması veya dar mükelleflerce ana merkeze aktarılması
 - -İşin terki, işletmenin tasfiyesi, devredilmesi veya bölünmesi,

DIĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-g)

- **GİRİŞİM SERMAYESİ FONU**
- -Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinin veya girişim sermayesi yatırım fonu katılma paylarının elden çıkarılmasından itibaren altı ay içinde aynı amaçla yeniden kullanılmaması
- hallerinde, bu işlemlerin yapıldığı veya sürenin dolduğu dönemde diğer kazançlarla ilişkilendirilmeksizin vergiye tabi tutulur.
- Yukarıda sayılan hallerde girişim sermayesi fonu hesabında tutulan ve önceki yıllarda indirim konusu yapılan tutarlar vergiye tabi tutulur, daha önce beyannamede indirim konusu yapılan tutarlar bakımından herhangi bir işlem yapılmaz.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-ğ)

- **YABANCILARA VERİLEN HİZMETLERDE İNDİRİM**
- Kapsamdaki hizmetler
- -Mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim hizmetleri.
- -İlgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak verilen eğitim ve sağlık hizmetleri.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-ğ)

- **YABANCILARA VERİLEN HİZMETLERDE İNDİRİM**
- Mesleki eğitim hizmetleri şunlardır:
 - -Planlama, tanıtım, satış, satış sonrası hizmetler, marka yönetimi, finansal yönetim, teknik destek, Ar-Ge, tasarım, dış tedarik, yeni geliştirilen ürünlerin test edilmesi, laboratuvar, araştırma ve analiz
 - -Sanayi, turizm, inşaat, tarım, savunma, reklam, internet ve e-ticaret, çevre, sağlık, basın, kültür-sanat, sigorta, enerji, spor ve denizcilik, iç ve dış ticaret, lojistik ve ulaştırma

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-ğ)

- **YABANCILARA VERİLEN HİZMETLERDE İNDİRİM**
- Faaliyet konusunun ana sözleşmede esas faaliyet konusu olarak yazılı olması
- Sağlık ve eğitim hizmetleri için ilgili bakanlıklardan izin ve ruhsat alınması, alınan ruhsat çerçevesinde sağlık turizmi de yararlanır.
- Hizmetin Türkiye'den münhasıran yurt dışı mukimi kişi ve kurumlar için yapılması (asistanlık, danışmanlık, aracılık kapsam dışı)
- Faturanın yurt dışı mukimi kişi ve kurumlar adına düzenlenmesi

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-ğ)

- **YABANCILARA VERİLEN HİZMETLERDE İNDİRİM**
- Elde edildiği hesap dönemine ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar tamamının Türkiye'ye transfer edilmesi şartıyla kazancın % 80'i indirilir
- Ertesi yıla devir olmaz
- Zarar olursa indirim söz konusu değildir
- Müşterek giderler hasılatla orantılı dağıtılır.
- Esas faaliyet konusu dışındaki gelirler kapsam dışı

ĐİĐER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-h)

▪ KORUMALI İŞYERİ İNDİRİMİ

- 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanuna göre kurulan korumalı iŐyerlerinde istihdam edilen ve iş gücü piyasasına kazandırılmaları güç olan zihinsel veya ruhsal engelli çalıŐanlar için diğer kişi ve kurumlarca karşılanan tutar dahil yapılacak ücret ödemelerinin yıllık brüt tutarının %100' oranında korumalı işyeri indirimi
- İndirim her bir engelli çalışan için azami 5 yıl süre ile uygulanır
- Yıllık olarak indirilecek tutar, her bir engelli çalışan için asgari ücretin yıllık brüt tutarının % 150'sini aşamaz.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-1)

- **NAKDİ SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ**
- Yeni kurulan şirketler ve nakit sermaye artıran şirketlerde, konan veya artırılan sermaye üzerinden hesaplanacak faiz tutarının % 50'si, kurumlar vergisi matrahından indirilir
- Kullanılacak faiz oranı: Merkez Bankası tarafından ilgili yıl için açıklanan bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı (2023 hesap dönemi için % 53,11)
- Faiz indirimi yapamayacak kurumlar
- -Finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar
- -Kamu iktisadi teşebbüsleri

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE

10/1-1)

▪ NAKDİ SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ

- 05.07.2022 tarihinden itibaren yapılacak sermaye artırımları için sermaye artırımına ilişkin kararın veya ilk kuruluş aşamasında ana sözleşmenin tescil edildiği hesap dönemi dahil olmak üzere 5 hesap dönemi için ayrı ayrı uygulanır. Bu tarihten önce sermaye artırımını yapan veya ilk defa kurulan şirketler söz konusu indirimden 2022 hesap dönemi dahil olmak üzere 5 hesap dönemi için ayrı ayrı yararlanmaya devam ederler.

$$\begin{array}{l} \text{Kurum} \\ \text{kazancından} \\ \text{indirilebilecek} \\ \text{tutar} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Nakdi} \\ \text{sermaye} \\ \text{artışı} \end{array} \times \begin{array}{l} \text{Ticari} \\ \text{krediler} \\ \text{faiz oranı} \end{array} \times \begin{array}{l} \text{İndirim} \\ \text{oranı} \end{array} \times \begin{array}{l} \text{Süre} \end{array}$$

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-1)

- **NAKDİ SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ**
- Kapsam dışındaki işlemler şunlardır:
- -Nakit dışındaki varlık devirlerinden kaynaklanan sermaye artışları
- -Birleşme, devir ve bölünme işlemlerine taraf olunmasından kaynaklanan sermaye artışları
- -Öz sermaye kalemlerinin sermayeye eklenmesinden kaynaklanan sermaye artışları
- -Ortaklarca veya ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları
- -Bilanço içi kalemlerin birbirini içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-1)

- **NAKDİ SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ**
- Süre;
- -Ticaret siciline tescil edilen sermaye artırımının nakit olarak karşılanan kısmının şirketin banka hesabına yatırıldığı tarihin içinde bulunduğu aydan dönem sonuna kadar olan süre
- -Nakden taahhüt edilen sermayenin, sermaye artırımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarihten önce şirketin banka hesabına yatırılan kısmı için tescil tarihinin içinde bulunduğu aydan dönem sonuna kadar olan süre

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-1)

- **NAKDİ SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ**
- Nakdi sermaye artışının, azaltılan sermaye tutarı kadarlık kısmı için, sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği ayı izleyen aydan itibaren indirimden yararlanılamaz.
- Faiz tutarının kazanç yetersizliği nedeniyle ilgili dönemde indirilememesi halinde indirim, herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın izleyen dönemlerde indirilebilir.
- Geçici vergi dönemlerinde indirim söz konusu değildir.
- Devreden hak bütün geçici vergi dönemlerinde kullanılabilir.

DIĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE

10/1-1)

NAKĐİ SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ

İNDİRİM ORANLARI

- ▶ 1) Genel oran % 50
- ▶ 2) Yurt dıŐından getirilen nakitle karşılanan kısım % 75
- ▶ 3) Payları borsada işlem goren halka ağık sermaye Şirketlerinde,
▶ İndirimden yararlanılan yılın son günü itibarıyla,
▶ MKK nezdinde borsada işlem gorebilir nitelikte pay olarak izlenen payların
▶ nominal tutarının tescil edilmiŐ ödenmiŐ veya ıkarılmıŐ sermayeye oranı
- ▶ a) % 50 ve daha az olan Şirketler için + 25 puan
- ▶ b) % 50'nin üzerinde olan Şirketler için + 50 puan
- ▶ 4) Yatırım teŐvik belgeli üretim ve sanayi tesisleri ile bu tesislere ait
▶ makine ve teÇhizat yatırımlarında ve/veya bu tesislerin inŐasına tahsis
▶ edilen arsa ve arazi yatırımlarında kullanılması durumunda + 25 puan
▶ (yatırım teŐvik belgesinde yer alan sabit yatırım tutarı ile sınırlı)

DIĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE

10/1-1)

NAKDI SERMAYE ARTIŞ İNDİRİMİ

İNDİRİM ORANLARI

- ▶ 5) Gelirlerinin % 25 veya fazlası şirket faaliyeti ile orantılı sermaye, organizasyon ve personel istihdamı suretiyle yürütülen ticari, zirai veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kar payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşanlar % 0
- ▶ 6) Aktif toplamının % 50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşanlar % 0
- ▶ 7) Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan tekabül eden sınırlı olmak üzere % 0
- ▶ 8) Arsa ve arazi yatırımı yapan sermaye şirketlerinde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden tutarla sınırlı olmak üzere % 0

DİĞER İNDİRİMLER (İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU)

- **İFM'DE FAALİYETTE BULUNAN KURUMLARDA İNDİRİMİ**
- 7412 sayılı İstanbul Finans Merkezi Kanunu uyarınca katılımcı belgesi almış finansal kuruluşlar tarafından İFM'de gerçekleştirilen finansal hizmet ihracatı niteliğindeki faaliyetler kapsamında elde edilen kazançların % 75'i kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.
- Finansal hizmetler, hizmetten nihai olarak yurt dışında faydalanılması şartıyla, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilir.

DİĞER İNDİRİMLER (İSTANBUL FİNANS MERKEZİ KANUNU)

- **İFM'DE FAALİYETTE BULUNAN KURUMLARDA İNDİRİMİ**
- Aşağıdaki işlemler, finansal hizmet ihracatı olarak değerlendirilmez:
- -Finansal kuruluşların kendi nam ve hesabına gerçekleştirdikleri türev işlemleri,
- -Portföylerine varlık alma veya portföylerinden varlık satma işlemleri
- -Yurt içinde yerleşik kişilerin tasarruflarını yurt dışına çıkaran faaliyetler
- En az üç ülkede aktif olarak faaliyet gösteren katılımcıların bölgesel hazine ve finansal yönetim merkezleri de söz konusu indirimden yararlanır.
- % 75 oranı, kurumların 2022 ila 2031 yılları vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için % 100 olarak uygulanır.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-i)

- **İFM'DE FAALİYETTE BULUNAN KURUMLARDA İNDİRİMİ**
- 7412 sayılı Kanun uyarınca katılımcı belgesi olarak İFM'de faaliyette bulunan kurumların,
- -Münhasıran bu faaliyet kapsamında yurt dışında satın alınan malları Türkiye'ye getirmeksizin yurt dışında satmalarından
- -Yurt dışında gerçekleşen mal alım satımlarına aracılık etmelerinden
- sağlanan kazançların % 50'si kurumlar vergisi matrahının tespitinde, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilir.

DİĞER İNDİRİMLER (KVK MADDE 10/1-i)

- **İFM'DE FAALİYETTE BULUNAN KURUMLARDA İNDİRİMİ**
- Şartlar:
 - -Kazancın elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmesi
 - -Aracılık faaliyetine ilişkin malların satıcısı ve alıcısının Türkiye'de olmaması
 - gerekir.
 - İndirim konusu yapılamayan tutar izleyen dönemlere devredilmeyecek, faaliyet sonucunun zararlı olması halinde indirim söz konusu olmayacaktır.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (TEKNOGİRİŞİM SERMAYESİ DESTEĞİ)**
- Teknogirişim sermayesi desteğinden faydalananlara, bu desteğe konu projelerinin finansmanında kullanılmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin kurum kazancının % 10'unu ve hesap dönemi başındaki öz sermayenin % 20'sini aşmayan kısmı, KVK'nın 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde (geçici vergi dönemleri dahil) indirim konusu yapılır.
- İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 500.000 TL'yi aşamaz.
- Sermaye desteğini sağlayan kurumların indirim tutarı aşağıdaki şekilde olacaktır.
- $[Ticari bilanço karı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] \times \% 10$

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (TEKNOGİRİŞİM SERMAYESİ DESTEĞİ)**
- Teknogirişim sermayesi desteğine konu projelerin finansmanında kullanılmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin iki yıl içerisinde ilgili projenin finansmanında kullanılmayan kısmı için indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (GİRİŞİM SERMAYESİ DESTEĞİ)**
- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden teknoloji, teknolojik üretim ve yenilik faaliyetlerini desteklemek amacıyla girişim sermayesi fonlarına destek bütçesi aktarılabilir.
- Girişim sermayesi desteği kapsamında kaynakların aktarıldığı girişim sermayesi fonlarından ya da bu fonların yatırım yaptığı fonların yatırımlarından yararlanan şirketlere, kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin kurum kazancının % 10'unu ve öz sermayenin % 20'sini aşmayan kısmı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır.
- Bu kapsamda yapılacak indirim tutarı yıllık 1.000.000 Türk lirasını aşamaz.

DİĞER İNDİRİMLER (5746 SAYILI KANUN)

- **AR-GE VE TASARIM İNDİRİMİ (GİRİŞİM SERMAYESİ DESTEĞİ)**
- Kurumlar vergisi mükellefleri tarafından girişim sermayesi yoluyla destek almış firmalara sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması, payların satılması ya da yatırılan sermayenin kısmen ya da geri alınması halinde zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır.

DIĞER İNDİRİMLER (4691 SAYILI KANUN)

- **SERMAYE DESTEĞİ**
- 31/12/2028 tarihine kadar uygulanmak üzere,
- Teknoloji Geliştirme Bölgesinde faaliyette bulunanlara 4691 sayılı Kanun kapsamındaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye destekleri, kurum kazancının % 10'unu ve öz sermayenin % 20'sini aşmamak üzere, Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesine göre kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılır.
- İndirim konusu yapılacak tutar yıllık olarak 1.000.000 Türk lirasını aşamaz.

DİĞER İNDİRİMLER (4691 SAYILI KANUN)

- **SERMAYE DESTEĞİ**
- Bu kapsamdaki projelerin finansmanında kullanılmak üzere kurumlar vergisi mükellefleri tarafından sağlanan sermaye desteklerinin aktarımından itibaren
- -en az dört yıl boyunca ilgili şirketlerde kalmaması,
- -payların satılması ya da
- -yatırılan sermayenin kısmen ya da tamamen geri alınması
- halinde indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

DİĞER İNDİRİMLER (4691 SAYILI KANUN)

▪ SERMAYE DESTEĞİ

- İndirim olarak dikkate alınabilecek tutar, sermaye desteğinin sağlandığı hesap dönemi başındaki öz sermayenin % 20'sini aşmamak koşuluyla kurum kazancının en fazla % 10'u ile sınırlı olup indirim tutarının tespitinde kurum kazancı olarak ticari bilanço kârı veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler-geçmiş yıl zararları-tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır.

DİĞER İNDİRİMLER (MUHTELİF KANUNLAR)

- Diğer kanunlarda yer alan indirimler, 2023 yılında yürürlüğe giren
- -7474 sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun
- -7441 sayılı Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun
- -7439 sayılı Türk Arkeoloji ve Kültürel Miras Vakfı Kanunu
- -7432 sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun
- -7430 sayılı Antalya Diplomasi Forumu Vakfı Kanunu
- örnek olarak gösterilebilir.

